

4.1 (297). To Agni (1 6-20), Agni or Agni and Varuṇa (2-5)

from Vāmadeva Gautama

triṣṭubh. 1 aṣṭi. 2 atijagatī. 3 dhṛti

- 1a. t<u>vām h<i> agne sádama ít samanyávo deváso devám aratím n<i>erirá
1c. íti krátvā n<i>eriré |
1d. ámart<i>yam yajata márt<i>yeṣ<u> á devám ádevam janata prácetasam
1f. vísvam ádevam janata prácetasam ||
2a. sá bhrátaram vāruṇam agna á vavṛtsva devám áchā sumatī yajñávanasam
2c. jy<á><y><i>ṣṭham yajñávanasam |
2d. ṛtāvānam ādityām carṣaṇīdhṛtam rájānam carṣaṇīdhṛtam ||
3a. sákhe sákḥāyam abh<i> á vavṛts<u>v<a> āsúm ná cakráṃ ráth<i>yeva rámh<i>yā
3c. <a>smábhyam dasma rámh<i>yā |
3d. ágne m<ṛ>líkam vāruṇe sácā vido marútsu vísvábhānuṣu |
3f. tokáya tujé śúsucāna sám kṛdh<i> asmábhyam dasma sám kṛdhi ||
4a. t<u>vām no agne vāruṇasya vidvān devásya hélo <á>va yāsisīṣṭhāḥ |
4c. yájiṣṭho váhnitamaḥ śósucāno vísvā dvéṣāṃsi prá mumugdh<i> asmát ||
5a. sá tvām no agne <a>vamó bhavotī nédiṣṭho asyá uṣáso v<i>uṣtau |
5c. áva yakṣva no vāruṇam ráraṇo vīhí m<ṛ>líkam suhávo na edhi ||
6a. asyá śr<á><y><i>ṣṭhā subhágasya samdṛg devásya citrátamā márt<i>yeṣu |
6c. súci ghṛtam ná taptám ághn<i>yāyā spārhā devásya maṃhāneva dhenóḥ ||
7a. trír asya tá paramā santi satyá spārhā devásya jánimān<i> agnéḥ |
7c. ananté antáh párivīta āgāc chúciḥ súkró ar<i>yó rórucānaḥ ||
8a. sá dūtó víśvéd abhí vaṣṭi sádmā hótā híraṇyaratho rámsujihvaḥ |
8c. rohídaśvo vapuṣ<i>yo vibhāvā sádā raṇvāḥ pitumátīva saṃsát ||
9a. sá cetayan mánuṣo yajñābandhuḥ prá tám mahyá raśanáyā nayanti |
9c. sá kṣet<i> asya dúr<i>yāsu sādhan devó mártasya sadhanitvám āpa ||
10a. sá tú no agnír nayatu prajānān áchā rátnam devábhaktam yád asya |
10c. dhiyá yád víśve amṛtā ákṛṇvan d<i>yaúṣ pitá janitá satyám ukṣan ||
11a. sá jāyata prathamāḥ past<i>yāsu mahó budhné rájaso asyá yónau |
11c. apād āsīrṣā guhāmāno ántā <á>yóyuvāno vṛṣabhásya nīlé ||
12a. prá sárdha ártā prathamām vipanyám ṛtásya yónā vṛṣabhásya nīlé |
12c. spārhó yúvā vapuṣ<i>yo vibhāvā saptá priyáso 'janayanta víṣne ||
13a. asmákam átra pitáro manuṣy<ā> abhí prá sedur ṛtām āśuṣāṇāḥ |
13c. ásmavrajāḥ sudúghā vavré antár úd usrá ājann uṣáso huvānāḥ ||

- 14a. té marmrjata dadṛvāṃso ádrim tād eṣām anyé abhíto ví vocan |
 14c. paśvāyantrāso abhí kārām arcan vidánta jyótiś cakṛpánta dhībhīḥ ||
 15a. té gavyatā mánasā dr̥dhṛám ubdhám gā yemānám pári śántam ádrim |
 15c. d<ṛ>ḷhám náro vácasā daív<i>yena vrajám gómantam uśíjo ví vavruḥ ||
 16a. té manvata prathamám náma dhenós tríḥ saptá mātúḥ paramāṇi vindan |
 16c. táj jānatír abh<i> anūṣata vrā āvir bhuvad aruṇír yaśásā góḥ ||

H:Aṣṭaka III.4.15...Rig Veda...Maṇḍala 4.1.-

- 17a. nésat támo dúdhitam rócata dyaúr úd dev<i>yā uśáso bhānúr arta |
 17c. á sūr<i>yo bṛhatás tiṣṭhad ájṛám ṛjú márteṣu vṛjiná ca páśyan ||
 18a. ād ít paścā bubudhāná v<i> akhyann ād íd rátnam dhārayanta dyúbhaktam |
 18c. víśve víśvāsu dūr<i>yāsu devā mítra dhiyé varuṇa satyám astu ||
 19a. áchā voceya śúsucānám agníṃ hótāram víśvábharasam yájiṣṭham |
 19c. śúc<i> údho atr̥ṇan ná gávām ándho ná pūtám páriṣiktam aṃśóḥ ||
 20a. víśveṣām áditir yājñíyanām víśveṣām átithir mānuṣāṇām |
 20c. agnír devānām áva āvṛṇānáḥ sum<ṛ>ḷkó bhavatu jātávedāḥ ||

4.2 (298). To Agni from Vāmadeva Gautama
 triṣṭubh

- 1a. yó márt<i>yeṣ<u> amṛta ṛtāvā devó devéṣ<u> aratír nidhāyi |
 1c. hótā yájiṣṭho mah<i>nā° śúcádhyaí havyaír agnír mānuṣa īrayádhyai ||
 2a. ihá tvám sūno sahaso no adyá jātó jātám ubháyām antár agne |
 2c. dūtā īyase yuyujāná ṛṣva ṛjumuṣkán vṛṣaṇaḥ śukrāmś ca ||
 3a. átyā vṛdhasnū róhitā ghṛtásnū ṛtásya manye mánasā jáviṣṭhā |
 3c. antár īyase aruṣá yujāno yuṣmámś ca deván vísa á ca mártān ||
 4a. aryamáṇam váruṇam mitráam eṣām índravíṣṇū marúto aśvínotá |
 4c. s<u>ásvo agne suráthaḥ surádhā éd u vaha suhaviṣe jánāya ||
 5a. gómām agne <á>vimām aśví yajñó nṛvātsakhā sádam íd apramṛṣyáḥ |
 5c. īlāvām eśó asura prajāvān dīrghó rayíḥ pṛthubudhnáḥ sabhāvān ||
 6a. yás ta idhmám jabhárat siṣvidāno mūrdhānam vā tatá pate t<u>vāyá |
 6c. bhúvas tásya svátavāmḥ pāyúr agne víśvasmāt sīm aghāyatá uruṣya ||
 7a. yás te bhárād ánniyate cid ánnam níśíṣan mandráam átithim udírat |
 7c. á devayúr inádhate duroṇé tásmin rayír dhruvó astu dásvān ||
 8a. yás tvā doṣá yá uśási praśámsāt priyám vā tvā kṛṇávate havíṣmān |
 8c. ásvo ná své dáma á hem<i>yāvān tám aṃhasaḥ pīparo dās<u>vāmsam ||
 9a. yás túbhyam agne amṛtāya dáśad dúvas t<u>vé kṛṇávate yatásruk |
 9c. ná sá rāyā śaśamāno ví yoṣan nainam aṃhaḥ pári varad aghāyóḥ ||
 10a. yásya tvám agne adhvarám jújoṣo devó mártasya súdhitam rárāṇaḥ |

- 10c. pṛitéd asad dhót<a>rā sá yaviṣṭh<a> <á>sāma yásya vidható vṛdhásah ||
 11a. cíttim ácittim cinavad ví vidvān pṛṣṭhēva vītā vṛjinā ca mártān |
 11c. rāyé ca naḥ s<u>apatyāya deva dítim ca rāsv<a> <á>ditim uruṣya ||
 12a. kavīm śaśāsuḥ kaváyo <á>dabdhā nidhārayanto dūr<i>yās<u> āyóḥ |
 12c. átas t<u>vám dṛś<i>yāñ agna etān paḍbhīḥ paśyer ádbhutāñ aryá évaiḥ ||
 13a. t<u>vám agne vāgháte supráñītiḥ sutásomāya vidhaté yaviṣṭha |
 13c. rátnam bhara śaśamānāya ghrṣve pṛthú ścandrám ávase carṣaniprāḥ ||
 14a. ádhā ha yád vayám agne t<u>vāyā paḍbhír hástebhiś cakṛmā tanúbhiḥ |
 14c. ráthaṃ ná kránto ápasā bhuríjor ṛtām yemuḥ sudh<i>ya āsuṣāñāḥ ||
 15a. ádhā mātúr uśásah saptá víprā jáyemahi prathamā vedháso nṛn |
 15c. divás putrá ángiraso bhavem<a> <á>drim rujema dhanínaṃ śucántaḥ ||
 16a. ádhā yáthā naḥ pitáraḥ párāsaḥ pratnáso agna ṛtām āsuṣāñāḥ |
 16c. śúcíd ayan dídhitim ukthaśásah kṣāmā bhindánto aruñír ápa vran ||

H:Aṣṭaka III.4.18...Rig Veda...Maṇḍala 4.2.-

- 17a. sukármāṇaḥ surúco devayánto <á>yo ná devā jánimā dhámantaḥ |
 17c. śucánto agníṃ vavṛdhánta índram ūrvám gávyam pariśádanto agman ||
 18a. á yūthéva kṣumāti paśvó akhyad devānām yáj jánim<a> <á>nt<i> ugra |
 18c. mártānām cid urváśīr akṛpran vṛdhé cid aryá úparasy<a> āyóḥ ||
 19a. ákarma te s<u>ápaso abhūma ṛtām avasrann uśáso vibhātīḥ |
 19c. ánūnam agníṃ purudhā suścandrám devásya mármṛjataś cāru cákṣuḥ ||
 20a. etá te agna ucáthāni vedho <á>vocāma kaváye tá juśasva |
 20c. úc chocasva kṛṇuhí vásyaso no mahó rāyáḥ puruvāra prá yandhi ||

4.3 (299). To Agni from Vāmadeva Gautama
 triṣṭubh

- 1a. á vo rájānam adhvarásya rudrám hótāraṃ satyayájaṃ ródas<i>yoh |
 1c. agníṃ purá tanayitnór acítād dhíranyarūpam ávase kṛṇudhvam ||
 2a. ayám yóniś cakṛmā yám vayám te jáyéva pátya usatí suvāsāḥ |
 2c. arvācīnāḥ párivīto ní ṣīd<a> <i>mā u te s<u>apāka pratīcīḥ ||
 3a. āsrṇvaté ádrpitāya mánma nṛcákṣase sumṛlīkāya vedhaḥ |
 3c. devāya śastím amṛtāya śaṃsa grāveva sótā madhuśúd yám īlé ||
 4a. t<u>vám cin naḥ sám<i>yā agne asyā ṛtásya bodh<i> ṛtacit s<u>ādhīḥ |
 4c. kadā ta ukthā sadhamād<i>yāni kadā bhavanti sakh<i>yā grhé te ||
 5a. kathā ha tát váruṇāya tvám agne kathā divé garhase kán na ágaḥ |
 5c. kathā mitráya mīlḥúṣe pṛthivyai brávaḥ kád aryam<a>né kád bhágāya ||
 6a. kád dhīṣṇ<i>yāsu vṛdhasānó agne kád vātāya prátavase śubhamyé |
 6c. párijmane násat<i>yāya kṣé brávaḥ kád agne rud<a>rāya nṛghné ||
 7a. kathā mahé puṣṭimbharāya pūṣné kád rudrāya súmakhāya havirdé |
 7c. kád víṣṇava urugāyāya réto brávaḥ kád agne sárave bṛhatyai ||

- 8a. kathā śārdhāya marútām ṛtāya kathā sūrē bṛhaté pṛchyāmānaḥ |
8c. prāti bravo <á>ditaye turāya śādhā divó jātavedaś cikitvān ||
9a. ṛténa <r>tām nīyatam īla ā góṛ āmā śacā mádhumat pakvám agne |
9c. kṛṣṇā satī rúsatā dhāsínaiśā jāmaryeṇa · páyasā p<i>pāya° ||
10a. ṛténa hí śmā vṛṣabhás cid aktáḥ púmāṃ agníḥ páyasā pṛṣṭh<i>yena |
10c. áspandamāno acarad vayodhá vṛṣā śukráṃ duduhe pṛśnir údhaḥ ||
11a. ṛtén<a> <á>drim v<i> asan bhidántaḥ sám ángiraso navanta góbhiḥ |
11c. śunám nárah pári śadann uśásam āvīḥ s<ú>var abhavaj jāté agnaú ||
12a. ṛténa devír amṛtā árṃktā árṇobhir āpo mádhumadbhir agne |
12c. vājī ná · sárgeṣu prastubhānáḥ prá sádám ít srávitave dadhanyuḥ ||
13a. má kásya yakśám sádám íd dhuró gā má veśásya praminató má <ā>péḥ |
13c. má bhrātur agne árṇor ṛṇám ver má sákhyur dákṣam ripór bhujema ||
14a. rákṣā ṇo agne táva rákṣañebhī rāraḥsānáḥ · sumakha p<i>ṇānáḥ° |
14c. prāti ṣphura ví ruja víḍ<u> áṃho jahí rákṣo máhi cid vāvṛdhánám ||
15a. ebhír bhava sumánā agne arkaír imán sprśa mánmabhiḥ sūra vājān |
15c. utá bráhmāṇ<i> ángiro juśasva sám te śastír devávātā jareta ||
16a. etā víśvā vidúṣe túbhya° vedho nīthān<i> agne niṇ<i>yá vácāmsi |
16c. nivácana kaváye kāv<i>yān<i> áśamsiṣam matíbhir vípra ukthaíḥ ||

.H:Aṣṭaka III.4.23...Rig Veda...Maṇḍala 4.4.-

4.4 (300). To Agni Rakṣohan from Vāmadeva Gautama
triṣṭubh

- 1a. kṛṇuśvá pájah prásitim ná pṛthvīm yāhí rájev<a> <á>mavāṃ íbhena |
1c. tṛṣvīm ánu prásitim dr<u>ṇānó° <á>stāsi vídhya rakśásas tápiṣṭhaiḥ ||
2a. táva bhramāsa āśuyā patant<i> ánu sprśa dhrṣatā śósucānaḥ |
2c. tápūṃṣ<i> agne juh<ú>vā patamgān ásamdito ví srja víśvag ulkáḥ ||
3a. prāti spāšo ví srja túrṇitamo bhāvā pāyúr viśó asyā ádabdhaḥ |
3c. yó no dūrē aghásamso yó ánt<i> ágne mákiṣ te vyáthir á dadharṣit ||
4a. úd agne tiṣṭha prá<i> ā tanuśva n<i> amítrāṃ oṣatāt tigmahete |
4c. yó no árātim samidhāna cakré nīcā tām dhakṣ<i> atasám ná śúṣkam ||
5a. úrdhvó bhava prāti vidhyádh<i> asmád āviś kṛṇuśva daív<i>yān<i> agne |
5c. áva sthirá tanuhi yātuḥjūnām jāmím ájānim prá mṛṇīhi sátrūn ||
6a. sá te jānāti sumatim yaviṣṭha yá ívate bráhmaṇe gātúm airat |
6c. víśvān<i> asmai sudínāni rāyó dyumnān<i> aryó ví dúro abhí dyaut ||
7a. séd agne astu subhágaḥ sudānur yás tvā nītyena havīśā yá ukthaíḥ |
7c. píprīṣati svá áyuṣi duroné víśvéd asmai sudínā sásad iṣṭiḥ ||
8a. árcāmi te sumatim ghóṣ<i> arvák sám te vāvātā jaratām iyám gīḥ |
8c. s<u>áśvās tvā suráthā marjayem<a> <a>smé kṣatrāṇi dhārayer ánu dyūn ||
9a. ihá tvā bhūr<i> ā cared úpa tmán dóṣāvastar dīdivāṃsam ánu dyūn |
9c. krīlantas tvā sumánasaḥ sapem<a> <a>bhí dyumnā tasthivāṃso jánānām ||
10a. vás tvā s<u>áśvah suhīranvó aṣṇa unavāti vásumatā ráthena |

- 10c. tásya trātā bhavasi tásya sákhā yás ta ātithyám ānuśág jújoṣat ||
 11a. mahó rujāmi bandhútā vácobhis tán mā pitúr gótamād án v iyāya |
 11c. t<u>vám no asyá vácasaś cikiddhi hótar yaviṣṭha sukrato dāmūnāḥ ||
 12a. ásvapnajas tarānayaḥ suśévā átandrāso <a>vṛká ásramiṣṭhāḥ |
 12c. té pāyávaḥ sadhr<i>añco niśády<a> <á>gne táva naḥ pānt<u> amūra ||
 13a. yé pāyávo māmatelyám te agne páśyanto andhám duritād árakṣan |
 13c. rarákṣa tán sukṛto víśvávedā dípsanta íd ripávo náha debhuḥ ||
 14a. tváyā vayám sadhan<i>yas t<u>vótās táva práñīt<i> ás<i>yāma vājān |
 14c. ubhá śámsā sūdaya satyatāte <a>nuṣṭhuyá kṛṇuh<i> ahrayāna ||
 15a. ayá te agne samídhá vidhema práti stómaḥ śasyámānaḥ gr̥bhāya |
 15c. dáhāsáso rakṣásah pāh<i> asmān druhó nidó mitramaho avadyāt ||

4.5 (301). To Agni Vaiśvānara from Vāmadeva Gautama triṣṭubh

- 1a. vaiśvānarāya mīlhúṣe sajóśāḥ kathā dāsem<a> <a>gnáye bṛhád bhāḥ |
 1c. ánūnena bṛhatā vakṣáthen<a> úpa stabhāyad upamín ná ródhaḥ ||
 2a. má nindata yá imám máhya° rātím devó dadaú márt<i>yāya svadhāvān |
 2c. pākāya gr̥tso amṛto vícetā vaiśvānaró nṛtamo yahvó agníḥ ||
 3a. sáma dvibárhā máhi tig mábhṛṣṭiḥ sahásraretā vṛṣabhás túviṣmān |
 3c. padám ná gór ápagūlham vividvān agnír máhyam préd u vocan manīśám ||
 4a. prá táñ agnír babhasat tig májambhas tápiṣṭhena śocíśā yáḥ surádháḥ |
 4c. prá yé minánti váruṇasya dhāma priyá mitrásya cétato dhruvāni ||

H:Aṣṭaka III.5.1...Rig Veda...Maṇḍala 4.5.-

- 5a. abhrátáro ná yóṣaṇo v<i>ántaḥ patirípo ná jánayo durévāḥ |
 5c. pāpásah sánto anṛtá asatyá idám padám ajanatā gabhīrám ||
 6a. idám me agne kíyate p<a>v<ā>k<a> <á>minate gurúm bhārám ná mánma |
 6c. bṛhád dadhātha dhṛṣatā gabhīrám yahvám pṛṣṭhám práyasā saptádhatu ||
 7a. tám ín n<ú> evá samanā samānám abhí krátvā punatí dhītír asyāḥ |
 7c. sasásya cárman ādhi cāru pṛśner ágre rupá árupitaḥ jábāru ||
 8a. pravác<i>yam vácasaḥ kím me asyá gúhā hitám úpa niñig vadanti |
 8c. yád usríyāṇām ápa vār iva vrán páti priyám rupó ágram padám véḥ ||
 9a. idám u tyán máhi mahám ánīkam yád usríyā sácata pūrv<i>yám gauḥ |
 9c. ṛtásya padé ádhi díd<i>yānaḥ gúhā raghuśyád raghuyád viveda ||
 10a. ádha dyutānāḥ pit<a>róḥ sácāsā <á>manuta gúh<i>yam cāru pṛśneḥ |
 10c. mātúṣ padé paramé ánti śád gór vṛṣṇah śocíśah práyatasya jihvá ||
 11a. ṛtám voce námasā pṛchyámānas távāsāsā jātavedo yádídám |
 11c. t<u>vám asyá kṣayasi yád dha vísvam diví yád u dráviṇam yát pṛthivyám ||
 12a. kím no asyá dráviṇam kád dha rátnam ví no voco jātavedas cikitvān |
 12c. oúhádhvānah naramám vān no asvā réku padám ná nidānā śoanma ||

- 12c. gamemavānaḥ paramaḥ yañ no asya rōka padatī na madana āgamaḥ ||
 13a. kā maryādā vayūnā kād dha vāmām āchā gamema raghávo ná vājam |
 13c. kadā no devír amítasya pátnīḥ sūro várṇena tatanann uṣāsaḥ ||
 14a. anirēṇa vācasā phalg<ú>vena pratít<i>yena kṛdhúnātrpāsah |
 14c. ádhā té agne kím ihā vadant<i> anāyudhása ásatā sacantām ||
 15a. asyá śriyé samidhānāsya vīṣṇo vásor ánīkaṃ dáma á ruroca |
 15c. rúsad vásānaḥ sudśīkarūpaḥ kṣitír ná rāyā puruvāro adyaut ||

4.6 (302). To Agni from Vāmadeva Gautama
 triṣṭubh

- 1a. ūrdhvā ū sú ṇo adhvarasya hotar āgne tīṣṭha devátātā yájīyān |
 1c. t<u>vām hí vísvam abh<i> ási mánma prá vedhásaś cit tirasi manīṣām ||
 2a. ámūro hótā n<i> asādi vikṣ<ú> agnír mandró vidátheṣu prácetāḥ |
 2c. ūrdh<u>vām bhānūṃ savitév<a> <a>śren méteva dhūmám stabháyađ úpa dyām ||
 3a. yatā sujūrṇī rātīnī ghr̥tācī pradakṣiṇíd devátātim urāṇāḥ |
 3c. úd u svárur · navajā n<á> <a>krāḥ paśvó anakti súdhitah sumékaḥ ||
 4a. stīrṇē barhīsi samidhāné agnā ūrdhvó adhvaryúr jujuṣāṇo asthāt |
 4c. pár<i> agnīḥ paśupā ná hótā triviṣṭ<i> eti pradíva urāṇāḥ ||
 5a. pári tmāná mitádrur eti hótā <a>gnír mandró mádhuvacā ṛtāvā |
 5c. drávant<i> asya vājīno ná sókā bháyante vísvā bhúvanā yád ábhrāt ||
 6a. bhadrā te agne s<u>anīka samdṛg ghorásya sató vísuṇasya cāruḥ |
 6c. ná yát te śocís támasā váranta ná dhvasmánas tan<ú>vī répa á dhuh ||
 7a. ná yásya sátor jánitor ávāri ná mātārāpitārā nú cid iṣṭáu |
 7c. ádhā mitró ná súdhitah p<a>v<a>kó <a>gnír dīdāya mānuṣīṣu vikṣú ||
 8a. dvír yám páñca jījanan samvásānāḥ svásāro agním mānuṣīṣu vikṣú |
 8c. uṣarbúddham athar<i>yo ná dāntam śukrām s<u>ásam paraśúm ná tigmám ||
 9a. táva tyé agne haríto ghr̥tasná róhitāsa rj<u>āñcaḥ s<u>āñcaḥ |
 9c. aruṣāso vīṣaṇa rjumušká á devátātim ah<u>vanta dasmāḥ ||
 10a. yé ha tyé te sáhamānā ayāśas tveṣāso agne arcáyaś cāranti |
 10c. śyenāso ná duvasanāso ártham tuviṣvaṇāso márutam ná sárdhaḥ ||
 11a. ákāri bráhma samidhāna túbhyaṃ śámsāt<i> ukthám yájate v<i> ū dhāḥ |
 11c. hótāram agním mánuṣo ní ṣedur namasyánta usíjaḥ śámsam āyóḥ ||

.H:Aṣṭaka III.5.6...Rig Veda...Maṇḍala 4.7.-

4.7. (303). To Agni from Vāmadeva Gautama
 1 jagatī. 2-6 anuṣṭubh. 7-11 triṣṭubh

- 1a. ayám ihá prathamó dhāyi dhātībhīr hótā yájīṣṭho adhvaréṣ<u> íd<i>yah |
 1c. yám ápnavāno bhṛgavo virurucúr váneṣu citráṃ vibh<ú>vam viśé-viśé ||
 2a. āgne kadā ta ānuṣág bhúvad devásya cétanam |
 2c. ádhā hí tvā jagrbhriré mártāso vikṣ<ú> íd<i>yam ||
 3a. rtāvānam vícetasam dāsivanto dvām iva stṛbhīh |

- 3c. víśveṣāṃ adhvarāṇāṃ hāskartāraṃ dāme-dame ||
 4a. āśūṃ dūtāṃ vivāsvato víśvā yās carṣaṇīr abhī |
 4c. ā jabhruḥ ketúm āyāvo bhṛgavāṇaṃ viśé-viśé ||
 5a. tám īṃ hótāraṃ ānuśák cikítvāṃsaṃ ní śedire |
 5c. raṇvām p<a>v<ā>kāsociṣaṃ yájiṣṭhaṃ saptá dhāmbhiḥ ||
 6a. tám śásvatīṣu mātṛṣu vána ā vītám áśritam |
 6c. citráṃ sántaṃ gúhā hitāṃ suvédaṃ kūcidarthínam ||
 7a. sasāsya yád víyutā sásminn ūdhann ṛtāsya dhāman raṇáyanta devāḥ |
 7c. mahāṃ agnír námasā rātáhavyo vér adhvarāya sádám íd ṛtāvā ||
 8a. vér adhvarāsya dūt<i>yāni vidván ubhé antā ródasī saṃcikitván |
 8c. dūtá īyase pradíva urānó vidúṣṭaro divá āródhanāni ||
 9a. kṛṣṇám ta éma rúsataḥ puró bhās carīṣṇ<ú> arcír vápuṣām íd ékam |
 9c. yád ápravītā dádhate ha gárbbhaṃ sadyás cij jātó bhávasíd u dūtáḥ ||
 10a. sadyó jātāsya dádrśānam ójo yád asya vāto anuvāti śocīḥ |
 10c. vṛṇákti tigmām atasésu jihvām sthirā cid ánnā dayate ví jámbhaiḥ ||
 11a. ṛṣú yád ánnā ṛṣúnā vavákṣa ṛṣúṃ dūtāṃ kṛṇute yahvó agnīḥ |
 11c. vātasya melīm sacate nijūrvann āśūṃ ná vājayate hinvé árvā ||

4.8. (304). To Agni from Vāmadeva Gautama
 gāyatrī

- 1a. dūtāṃ vo víśvávedasaṃ havyavāham ámart<i>yam |
 1c. yájiṣṭhaṃ ṛñjase girā ||
 2a. sá hí védā vásudhitim mahāṃ āródhanaṃ divāḥ |
 2c. sá devāṃ éhá vakṣati ||
 3a. sá veda devá ānāmaṃ devāṃ ṛtāyaté dāme |
 3c. dāti priyāni cid vásu ||
 4a. sá hótā séd u dūt<i>yam cikítvāṃ antár īyate |
 4c. vidvāṃ āródhanaṃ divāḥ ||
 5a. té s<i>yāma yé agnáye dadāśúr havyádātibhiḥ |
 5c. yá īṃ púṣyanta indhaté ||
 6a. té rāyā té suvír<i>yaiḥ sasavāṃso ví śṛṇvire |
 6c. yé agná dadhiré dúvaḥ ||
 7a. asmé rāyo divé-dive sám carantu puruspṛhaḥ |
 7c. asmé vājāsa īratām ||
 8a. sá vípraś carṣaṇīnām śávasā mānuṣāṇām |
 8c. áti kṣipréva vidhyati ||

4.9 (305). To Agni from Vāmadeva Gautama
 gāyatrī

- 1a. ágne m<ṛ>lá mahāṃ asi yá īṃ ā devayúṃ jánam |
 1c. iyétha barhír āsádám ||
 2a. sá mānuṣīṣu dūlábho vikṣú prāvír ámart<i>yah |

- 2c. dūtó víśveṣām bhuvat ||
 3a. sá sádma pári n̄yate hótā mandró díviṣiṣu |
 3c. utá pótā ní ṣīdati ||

.H:Aṣṭaka III.5.9...Rig Veda...Maṇḍala 4.9.-

- 4a. utá gnā agnír adhvará utó gṛhápatis dáme |
 4c. utá brahmā ní ṣīdati ||
 5a. véṣi h<i> adhvarīyatām havyá ca mānuṣāṇām |
 5c. upavaktá jánānām ||
 6a. véśíd <u> asya dūt<i>yam havyám mártasya vólhave |
 6c. yásya jújoṣo adhvarám ||
 7a. asmákam joṣ<i> adhvarám asmákam yajñám aṅgiraḥ |
 7c. asmákam śṛṇudhī hávam ||
 8a. pári te dūlábho rátho <a>smāñ aśnotu viśvátaḥ |
 8c. yéna rákṣasi dāsúṣaḥ ||

4.10. (306). To Agni from Vāmadeva Gautama
 padapaṅkti. 4 6 7 padapaṅkti or uṣṇih. 5 mahāpadapaṅkti. 8 uṣṇih

- 1a. ágne tám ady<á> <á>svam ná stómaiḥ
 1c. krátum ná bhadram ḥṛdisp̄śam | ṛdh<i>yāmā ta óhaiḥ ||
 2a. ádhā h<i> agne krátor bhadráśya dáksasya sādhoḥ |
 2d. rathír ṛtásya bṛható babhūtha ||
 3a. ebhír no arkaír bhávā no arvāñ s<ú>var ṇá jyótiḥ |
 3d. ágne víśvebhiḥ sumánā ánīkaiḥ ||
 4a. ābhíṣ te adyá gīrbhír gṛñanto <á>gne dāsēma |
 4d. prá te divó ná stanayanti súṣmāḥ ||
 5a. táva svādiṣṭhā <á>gne sámḍṛṣtir idá cid áhna idá cid aktóḥ |
 5e. śriyé rukmó ná rocata upāké ||
 6a. ghṛtām ná pūtām tanūr arepāḥ súci híraṇyam |
 6d. tát te rukmó ná rocata svadhāvaḥ ||
 7a. kṛtām cid dhí śmā sánemi dvéṣo <á>gna inóṣi mártāt |
 7d. itthá yájamānād ṛtāvaḥ ||
 8a. śivá naḥ sakhyá sántu bhrātrā <á>gne devéṣu yuṣmé |
 8d. sá no nábhīḥ sádane sásmin ūdhan ||

4.11 (307). To Agni from Vāmadeva Gautama
 triṣṭubh

- 1a. bhadram te agne sahasinn ánīkam upāká ā rocate sūr<i>yasya |
 1c. rúsad ḍṛśé dadṛṣe naktayá cid árūksitam ḍṛśá ā rūpé ánnam ||
 2a. ví śāh<i> agne gṛñaté manīśām khám vépasā tuvijāta stāvānaḥ |

- 2c. víšvebhir yád vāvānaḥ śukra devaís tán no rāsva sumaho bhūri mánma ||
 3a. t<u>vád agne kāv<i>yā tván manīśás t<u>vád ukthá jāyante rád<i>yāni |
 3c. t<u>vád eti dráviṇaṃ vīrápeśā itthādhiye dāsúše márt<i>yāya ||
 4a. t<u>vád vājī vājambharó víhāyā abhiṣtikíj jāyate satyásuṣmaḥ |
 4c. t<u>vád rayír devájūto mayobhús t<u>vád āsúr jūjuvāṃ agne árvā ||
 5a. t<u>vām agne prathamám devayánto devám mártā amṛta mandrájihvam |
 5c. dveṣoyútam á vivāsanti dhībhír dāmūnasaṃ grhápatim ámūram ||
 6a. āré asmád ámatim āré áṃha āré víśvāṃ durmatīm yán nipāsi |
 6c. doṣā śívāḥ sahasaḥ sūno agne yām devá á cit sácasa s<u>astí ||

.H:Aṣṭaka III.5.12...Rig Veda...Maṇḍala 4.12.-

4.12 (308). To Agni from Vāmadeva Gautama
triṣṭubh

- 1a. yás tvām agna inádgate yatásruk trís te ánnaṃ kṛṇávat sásmin áhan |
 1c. sá sú dyumnaír abh<i> astu prasákṣat táva krátvā jātavedaś cikitvān ||
 2a. idhmám yás te jabhárac chaśramāṇó mahó agne ánīkam á saparyán |
 2c. sá idhānáḥ práti doṣám uśásam púṣyan rayīm sacate ghnánn amítrān ||
 3a. agnír íse brhatáḥ kṣatríyasy<a> <a>gnír vājasya paramásya rāyāḥ |
 3c. dádhati rátnaṃ vidhaté yáviṣtho v<i> ánuśán márt<i>yāya svadhāvān ||
 4a. yác cid dhí te puruṣatrā yaviṣth<a> <a>cittibhiś cakṛmā kác cid ágaḥ |
 4c. kṛdhí ṣ<ú> asmāṃ áditer ánāgān v<i> énāmsi śísratho víśvag agne ||
 5a. mahás cid agna énaś abhīka ūrvád devānām utá márt<i>yānām |
 5c. má te sákhāyaḥ sádama íd riṣāma yáchā tokāya tánayāya sám yóḥ ||
 6a. yáthā ha tyád vasavo gaur<i>yam cit padí śitām ámuñcatā yajatraḥ |
 6c. evó ṣ<ú> asmán muñcatā v<i> áṃhaḥ prá tār<i> agne pratarām na áyuh ||

4.13 (309). To Agni or various deities from Vāmadeva Gautama
triṣṭubh

- 1a. prá<i> agnír uśásām ágram akhyad vibhātīnām sumánā ratnadhéyam |
 1c. yātám ásvinā sukṛto duroṇám út sūr<i>yo jyótiṣā devá eti ||
 2a. ūrdhvám bhānūṃ savitā devó áśred drapsám dávidhavad gaviṣó ná sátvā |
 2c. ánu vratám váruṇo yanti mitró yát sūr<i>yam div<i> ároháyanti ||
 3a. yām sīm ákṛṇvan támase vipṛce dhruvákṣemā ánavasyanto ártham |
 3c. tám sūr<i>yam harítaḥ saptá yahví spásam víśvasya jágato vahanti ||
 4a. váhiṣṭhebhír viháran yāsi tántum avavyáyann ásitam deva vásma |
 4c. dávidhvato raśmáyaḥ sūr<i>yasya cármevāvādhus támō aps<ú> antáḥ ||
 5a. ánāyato ánibaddhaḥ kathāyām n<i> aññ uttānó <a>va padyate ná |
 5c. káyā yāti svadhāyā kó dadarśa divá skambháḥ sámṛtaḥ páti nākam ||

4.14 (310). To Agni or various deities from Vāmadeva Gautama
triṣṭubh

- 1a. prát<i> agnír uṣáso jātávedā ákhyad devó rócāmānā máhobhiḥ |
1c. á nāsaty<ā> <u>rugāyá ráthen<a> <i>mám yajñám úpa no yātam ácha ||
2a. ūrdhvám ketúm savitá devó ásrej jyótir víśvasmai bhúvanāya kṛṇvān |
2c. áprā dyāvāpṛthiví antárikṣam ví sūr<i>yo raśmíbhiś cékitānaḥ ||
3a. āvāhant<i> aruñír jyótiṣāgān mahí citrá raśmíbhiś cékitānā |
3c. prabodháyantī suvitāya dev<i> uṣá ūyate suyújā ráthena ||
4a. á vām váhiṣṭhā ihá té vahantu ráthā áśvāsa uṣáso v<i>uṣtau |
4c. imé hí vām madhupéyāya sómā asmín yajñé vṛṣaṇā mādayethām ||
5a. ánāyato ánibaddhaḥ katháyám n<i>aññ uttānó <á>va padyate ná |
5c. káyā yāti svadhāyā kó dadarśa divá skambháḥ sámṛtaḥ pāti nākam ||

H:Aṣṭaka III.5.15...Rig Veda...Maṇḍala 4.15.-

4.15 (311). To Agni (1-6), Somaka Sāhadevya (7-8), the Áśvins (9-10) from Vāmadeva
Gautama

gāyatrī

- 1a. agnír hótā no adhvaré vājī sán pári ṇīyate ||
1c. devó devéṣu yajñíyaḥ |
2a. pári triviṣ<i> adhvarám yāt<i> agnír rathír iva |
2c. á devéṣu práyo dádhat ||
3a. pári vājapatiḥ kavír agnír havýān<i> akramīt |
3c. dádhad rátnāni dāsúṣe ||
4a. ayám yáḥ sṛñjaye puró daivaváté samidhyáte |
4c. dyumāñ amitradámbhanaḥ ||
5a. ásyā ghā vīrá ívato <a>gnér íśīta márt<i>yaḥ |
5c. tigmájambhasya mīlhúṣaḥ ||
6a. tám árvantaḥ ná sānasím aruṣám ná diváh síśum |
6c. marmṛjyānte divé-dive ||
7a. bódhad yán mā háribhyām kumārāḥ sāhadev<i>yáḥ |
7c. áchā ná hūtá úd aram ||
8a. utá tyá yajatā hári kumārāt sāhadev<i>yāt |
8c. práyatā sadyá á dade ||
9a. eṣá vām devāv ásvinā kumārāḥ sāhadev<i>yáḥ |
9c. dīrgháyur astu sómakaḥ ||
10a. tám yuvám devāv ásvinā kumārám sāhadev<i>yám |
10c. dīrgháyuṣam kṛṇotana ||

4.16 (312). To Indra from Vāmadeva Gautama

triṣṭubh

- 1a. ā satyó yātu maghávāṃ r̥jīśī drávant<u> asya háraya úpa naḥ |
1c. tásmā íd ándhaḥ suṣumā sudákṣam ihābhipitvám karate gṛṇánāḥ ||
2a. áva sya sūr<a> <á>dhvano n<á> <á>nte <a>smín no adyá sávane mandádhyai |
2c. sám̐sāt<i> ukthám usáneva vedhás cikítuṣe asur<i>yāya mánma ||
3a. kavír ná niṇyám vidáthāni sādhan víṣā yát sékaṃ vipipānó árcāt |
3c. divá itthā jījanat saptá kārūn áhnā cic cakrur vayúnā gṛṇántaḥ ||
4a. s<ú>var yád védi sudṛśīkam arkaír máhi jyóti rurucur yád dha vástoḥ |
4c. andhá támāṃsi dúdhitā vicákṣe nṛbhyaś cakāra nṛtamo abhíṣtau ||
5a. vavakṣá índro ámitam r̥jīṣ<i> ubhé ā paprau ródasī mahitvá |
5c. átaś cid asya mahimá ví rec<i> abhí yó víśvā bhúvanā babhúva ||
6a. víśvāni śakró nár<i>yāni vidván apó rireca sákhibhir níkāmāiḥ |
6c. ásmānaṃ cid yé bibhidúr vácobhir vrajám gómantam usíjo ví vavruḥ ||
7a. apó vṛtrám vavriváṃsam párāhan právat te vájram pṛthiví śacetāḥ |
7c. pr<á> ārnāṃsi samudríyāṇ<i> ainoh pátir bhávañ chávasā sūra dhr̥ṣṇo ||
8a. apó yád ádrim puruhūta dárdar āvir bhuvat sarámā pūrv<i>yám te |
8c. sá no netá vājam ā darṣi bhūriṃ gotrá rujān āngirobhir gṛṇánāḥ ||
9a. áchā kavim̐ nṛmaṇo gā abhíṣtau s<ú>varsātā maghavan nādhamānam |
9c. ūt̐bhis tám iṣaṇo dyumnáhūtau ní māyāvān ábrahmā dásyur arta ||
10a. ā dasyughná mánasā yāh<i> ástam bhúvat te kútsaḥ sakh<i>yé níkāmāḥ |
10c. s<u>vé yónau ní śadataṃ sárūpā ví vām cikitsad ṛtacíd dha nārī ||

.H:Aṣṭaka III.5.19...Rig Veda...Maṇḍala 4.16.-

- 11a. yāsi kútsena sarátham avasyús todó vátasya hár<i>yor íśānaḥ |
11c. r̥jrā vājam ná gádh<i>yam yúyūṣan kavír yád áhan pār<i>yāya bhúṣāt ||
12a. kútsāya śúṣṇam asúṣam ní barhiḥ prapitvé áhnaḥ kúyavaṃ sahásrā |
12c. sadyó dásyūn prá mṛṇa kuts<i>yéna prá súraś cakráṃ vṛhatād abhíke ||
13a. t<u>vám píprum mīgayam̐ sūśuváṃsam r̥jīśvane vaidathināya randhiḥ |
13c. pañcāśát kṛṣṇā ní vapaḥ sahásrā <á>tkam̐ ná púro jarimá ví dardaḥ ||
14a. sūra upāké tan<ú>vam̐ dádhāno ví yát te cét<i> amṛtasya várpaḥ |
14c. mṛgó ná hastí táviṣim̐ uṣānāḥ siṃhó ná bhīmá áyudhāni bíbhrat ||
15a. índram̐ kāmā · vasūyánto agman s<ú>varm̐l̐he ná sávane cakānāḥ |
15c. śravasyávaḥ śasamānāsa ukthaír óko ná raṇvā sudṛśīva puṣṭiḥ ||
16a. tám íd va índram̐ suhávam̐ huvema yás tá cakāra nár<i>yā purūṇi |
16c. yó mávate jaritré gádh<i>yam̐ cin makṣú vājam bháрати spārhárādhāḥ ||
17a. tigmá yád antár asāniḥ pátāti kásmiñ cic chūra muhuké jánānām |
17c. ghorá yád aya sámṛtir bhávāt<i> ádha smā nas tan<ú>vo bodhi gopāḥ ||
18a. bhúvo 'vitá vāmádevasya dhīnām̐ bhúvaḥ sákḥā <a>vṛkó vājasātau |
18c. t<u>vām̐ ánu prámatim̐ ā jaganm<a> <u>ruśámso jaritré víśvādha syāḥ ||
19a. ebhír nṛbhir ind<a>ra tvāyúbhiṣ tvā maghávadbhir maghavan víśva ājaú |
19c. dvāvo ná dvumnaír abhí sánto arvāḥ ksapó madema śarádaś ca pūrvīḥ ||

- 20a. evéd índrāya vṛṣabhāya vṛṣṇe bráhm<a> <a>karma bhṛgavo ná rátham |
 20c. nú cid yáthā naḥ sakh<i>yá viyóśad ásan na ugró <a>vitá tanūpáḥ ||
 21a. nú <ū> ṣṭutá ind<a>ra nú grṇáná iṣaṃ jaritré nad<i>yo ná pīpeḥ |
 21c. ákāri te harivo bráhma návyam dhīyá s<i>yāma rath<i>yaḥ sadāsāḥ ||

4.17 (313). To Indra from Vāmadeva Gautama
 triṣṭubh. 15 ekapadā virāj

- 1a. t<u>vám mahám ind<a>ra túbhya° ha kṣá ánu kṣatráṃ maṃhánā manyata dyaúḥ |
 1c. t<u>vám vṛtrám · śávasā jaghanvān srjáh síndhūṃr áhinā jagrasānān ||
 2a. táva tviśó jániman rejata dyaú réjad bhūmir bhiyásā svásya manyóḥ |
 2c. rghāyanta subh<ú>vaḥ párvatāsa árdan dhánvāni saráyanta āpaḥ ||
 3a. bhínád girim śávasā vājram iṣṇān āviṣkrṇvānáḥ sahasāná ójaḥ |
 3c. vadhīd vṛtrám vājreṇa mandasānáḥ sárann āpo jávasā hatávṛṣṇīḥ ||
 4a. suvīras te janitá manyata dyaúr índrasya kartá s<u>apastamo bhūt |
 4c. yá im jajāna svar<i>yam suvájram ánapacyutam sádaso ná bhūma ||
 5a. yá éka ic cyāváyati prá bhūmā rájá kṛṣṭīnām puruhūtá índraḥ |
 5c. satyám enam ánu víśve madanti rátiṃ devásya grṇató maghónaḥ ||
 6a. satrá sómā abhavann asya víśve satrá mādāso bṛható mádiṣṭhāḥ |
 6c. satrábhavo vásupatir vásūnām dátre víśvā adhithā indra kṛṣṭīḥ ||
 7a. t<u>vám adhá prathamám jáyamāno áme víśvā adhithā indra kṛṣṭīḥ |
 7c. t<u>vám práti praváta áśáyānam áhiṃ vājreṇa maghavan ví vṛścaḥ ||
 8a. satráháṇam dādhrṣim túmram índram mahám apārám vṛṣabhám suvájram |
 8c. hántā yó vṛtrám sánitotá vājam dátā maghāni maghávā surádhāḥ ||
 9a. ayám vṛtaś cāyate samīcīr yá ājīṣu maghávā śṛvā ékaḥ |
 9c. ayám vājam bharati yám sanót<i> asyá priyásāḥ sakh<i>yé s<i>yāma ||
 10a. ayám śṛve ádha jáyann utá ghnān ayám utá prá kṛṇute yudhá gāḥ |
 10c. yadā satyám kṛṇuté manyúm índro víśvam d<ṛ>lhám bhayata éjad asmāt ||

H:Aṣṭaka III.5.23...Rig Veda...Maṇḍala 4.17.-

- 11a. sám índro gā ajayat sám hirányā sám aśviyá maghávā yó ha pūrvīḥ |
 11c. ebhír nṛbhir nṛtamo asya śākaí ráyó vibhaktá sambharás ca vásvaḥ ||
 12a. kíyat svid índro ádh<i> eti mātúḥ kíyat pitúr janitúr yó jajāna |
 12c. yó asya śúśmam muhukaír íyarti vāto ná jūtá stanáyadbhir abhraíḥ ||
 13a. kṣiyántam tvam ákṣiyántam kṛṇot<i> <i>yarti reṇúm maghávā samóham |
 13c. vibhañjanúr aśanimām iva dyaúr utá stotāram maghávā vásau dhāt ||
 14a. ayám cakráṃ iṣaṇat sūr<i>yasya n<i> étaśam rīramat sasṛmānām |
 14c. á kṛṣṇá im juhuraṇó jigharti tvacó budhné rájaso asyá yónau ||
 15a. ásikn<i>yām yájamāno ná hótā ||
 16a. gavyánta índram sakh<i>yāya víprā aśváyānto víṣaṇam vājáyantaḥ |
 16c. janīyānto janidám ákṣitotim á cyāvayāmo <a>vaté ná kósam ||
 17a. trātā no bodhi dádrśāna ānīr abhikhvātá marditá som<i>vānām |

- 17c. sákhā pitá pitṛtamah pitṛñām kártem ulokám uśaté vayodhāḥ ||
 18a. sakhīyatām avitā bodhi sákhā grṇāná indra stuvaté váyo dhāḥ |
 18c. vayām h<i> á te cakrmā sabādha ābhīḥ sámībhir maháyanta indra ||
 19a. stutá índro maghávā yád dha vṛtrá bhūrī<i> éko apratīni hanti |
 19c. asyá priyó jaritá yásya śárman nákir devá vāráyante ná mártāḥ ||
 20a. evá na índro maghávā virapśí kárat satyá carṣaṇīdhṛd anarvā |
 20c. t<u>vám rájā janúśam dheh<i> asmé ádhi śrávo máhinaṃ yáj jaritré ||
 21a. nú <u>ṣtutá ind<a>ra nú grṇāná íśam jaritré nad<i>yo ná pípeḥ |
 21c. ákāri te harivo bráhma návyam dhīyá s<i>yāma rath<i>yah sadāsāḥ ||

4.18 (314). Indra, Aditi, and Vāmadeva in conversation.
 triṣṭubh

- 1a. ayám pánthā ánuvittaḥ purāṇó yáto devá udájāyanta víśve |
 1c. átaś cid á janiṣīṣṭa právrddho má mātáram amuyá páttave kaḥ ||
 2a. nāhám áto nír ayā durgáhaitát tiraścátā pārś<u>ván nír gamāni |
 2c. bahūni me ákṛtā kárt<u>vāni yúdhyai t<u>vena sám t<u>vena pṛchai ||
 3a. parāyatīm mātáram ánv acaṣṭa ná nānu gān<i> ánu nú gamāni |
 3c. tváṣṭur grḥé apibat sómam índraḥ śatadhan<i>yam cam<ú>voḥ sutásya ||
 4a. kím sá řdhak kṛṇavad yám sahasram māsó jabhāra śaradaś ca pūrvīḥ |
 4c. nahí n<ú> asya pratimānam ást<i> antár jātés<u> <u>tá yé jánitvāḥ ||
 5a. avadyám 'va° mányamānā gúhākar índram mātá vīr<i>yeṇā n<i>ṛṣtam |
 5c. áthód asthāt svayám átkam vásāna á ródasī aprṇāj jáyamānaḥ ||
 6a. etá arṣant<i> alalābhāvántīr ṛtāvarīr iva samkróśamānāḥ |
 6c. etá ví pṛcha kím idám bhananti kám āpo ádrim paridhīm rujanti ||
 7a. kím u ṣvid asmai nivído bhanant<a> <i>ndrasyāvadyám didhiṣanta āpaḥ |
 7c. māmaitān putró mahatá vadhéna vṛtrám jaghanvām asṛjad ví síndhūn ||

.H:Aṣṭaka III.5.26...Rig Veda...Maṇḍala 4.18.-

- 8a. mámac caná tvā yuvatīḥ parāsa mámac caná tvā kuśávā jagāra |
 8c. mámac cid āpaḥ śísave mamṛdyur mámac cid índraḥ sáhasód atiṣṭhat ||
 9a. mámac caná te maghavan v<i>amso nivividhvām ápa hánū jaghána |
 9c. ádhā níviddha úttaro babhūvāñ chíro dāsásya sám piṇak vadhéna ||
 10a. grṣṭīḥ sasūva sthāviraṃ tavāgām anādhṛṣyām vṛṣabhām túmram índram |
 10c. árīlham vatsám caráthāya mātá svayám gātúm tan<ú>va ichámānam ||
 11a. utá mātá mahīśam ánv avenad amí t<u>vā jahati putra devāḥ |
 11c. áthābravīd vṛtrám índro haniśyán sákhe viṣṇo vitarām ví kramasva ||
 12a. kás te mātáram vidhávām acakrac chayúm kás tvám ajighāmsac cárantam |
 12c. kás te devó ádhi mārḍiká āsīd yát prākṣīnāḥ pitáram pádagṛhya ||
 13a. ávart<i>yā súna āntrāni pece ná devéṣu vivide marḍitáram |
 13c. ápaśyam jáyám ámahīyamānām ádhā me syeno mádh<u> á jabhāra ||

4.19 (315). To Indra from Vāmadeva
triṣṭubh

- 1a. evā t<u>vām ind<a>ra vajrin átra víśve devāsaḥ suhávāsa ūmāḥ |
1c. mahām ubhé ródasī vṛddhám ṛṣvám nír ékam íd vṛṇate vṛtrahátye ||
2a. ávāsṛjanta jívrayo ná devā bhúvaḥ samrāḥ ind<a>ra satyáyonih |
2c. áhann áhim pariśáyānam árṇaḥ prá vartanír arado víśvádhenāḥ ||
3a. átrṇṇuvantaṃ víyatam abudhyám ábudhyamānam suṣupāṇám indra |
3c. saptá práti praváta āśáyānam áhim vājreṇa ví riṇā aparván ||
4a. ákṣodayac chávasā kṣāma budhnám vār ná vātas táviṣṭbhir índraḥ |
4c. d<ṛ>lhán<i> aubhnād usámāna ójo <á>vābhinat kakúbhaḥ párvatānām ||
5a. abhí prá dadrur jánayo ná gárbham ráthā iva prá yayuḥ sākám ádrayaḥ |
5c. átarpayo viśṛta ubjá ūrmín t<u>vām vṛtām ariṇā indra síndhūn ||
6a. t<u>vām mahím avániṃ víśvádhenām turvítaye vay<i>yāya kṣárantīm |
6c. áramayo námas<a> <é>jad árṇaḥ sutaraṇām akrṇor indra síndhūn ||
7a. pr<á> <a>grúvo nabhan<ú>vo ná vákva dhvasrá apinvad yuvatír ṛtajñāḥ |
7c. dhánvān<i> ájrām aprṇak ṛṣṇām ádhog índra star<i>yo dámsupatnīḥ ||
8a. pūrvír usāsaḥ śarádaś ca gūrtā vṛtrám jaghanvām asṛjad ví síndhūn |
8c. páriṣṭhitā atrṇad badbadhānāḥ sīrā índraḥ srávitave pṛthivyā ||
9a. vamrībhiḥ putrám agrúvo adānám nivésanād dhariva á jabhartha |
9c. v<i> andhó akhyad áhim ādadāno nír bhūd ukhachít sám aranta pársa ||
10a. prá te pūrvāni káranāni vipr<a> <á>vidvām āha vidúṣe kárāmsi |
10c. yáthā-yathā vṛṣṇ<i>yāni svágūrtā <á>pāmsi rájan nár<i>yāviveṣīḥ ||
11a. nú <u>ṣṭutá ind<a>ra nú grṇāná íṣam jaritré nad<i>yo ná pípeḥ |
11c. ákāri te harivo bráhma návyam dhiyá s<i>yāma rath<i>yaḥ sadāsāḥ ||

4.20 (316). To Indra from Vāmadeva
triṣṭubh

- 1a. á na índro dūrād á na āśád abhiṣṭikṛd ávase yāsad ugrāḥ |
1c. ójīṣṭhebhír nrpátir vājrabāhuḥ samgé samátsu turvāniḥ pṛtanyūn ||
2a. á na índro háribhir yāt<u> ách<a> <a>rvācīno <á>vase rádhase ca |
2c. tíṣṭhāti vajrī maghāvā virapśí <i>mām yajñám ánu no vājasātau ||

.H:Aṣṭaka III.6.3...Rig Veda...Maṇḍala 4.20.-

- 3a. imām yajñám t<u>vām asmākam indra puró dádhāt saniṣyasi krátuṃ naḥ |
3c. śvaghñíva vajrin sanáye dhánānām tváyā vayám aryá ājím jayema ||
4a. usānn u śú naḥ sumánā upāké sómasya nú súṣutasya svadhāvaḥ |
4c. pá indra prátibhṛtasya mádhvaḥ sám ándhasā mamadaḥ pṛṣṭh<i>yena ||
5a. ví yó rarapśá ṛṣibhir návebhír vṛkṣó ná pakvāḥ sṛṇ<i>yo ná jētā |
5c. máryo ná yóṣām abhí mányamāno <á>chā vivakmi puruhūtám índram ||

- 6a. girír ná yáḥ svátavāṃ ṛṣvá índraḥ sanād evá sáhase jātá ugráḥ |
6c. ádartā vájraṃ stháviraṃ ná bhímá udnéva kósam vásunā n<i>ṛṣtam ||
7a. ná yásya vartá janúṣā n<u> ásti ná rádhasa āmarītā maghásya |
7c. udvāvṛṣānás taviṣīva ugr<a> <a>smábhyaṃ daddhi puruhūta rāyáḥ ||
8a. íkṣe rāyáḥ kṣáyasya carṣaṇīnām utá vrajám apavartāsi gónām |
8c. śikṣānaráḥ samithéṣu prahāvān vásvo rāsím abhinetāsi bhūrim ||
9a. káyā tác chr̥ve śác<i>yā śáciṣṭho yáyā kr̥ṇóti múhu ká cid ṛṣvāḥ |
9c. purú dāsúṣe vícayiṣṭho ámho <a>thā dadhāti dráviṇaṃ jaritré ||
10a. má no mardhír ā bhara daddhí tán naḥ prá dāsúṣe dátave bhūri yát te |
10c. návye deṣṇe śasté asmín ta ukthé prá bravāma vayám indra stuvántaḥ ||
11a. nú <ū> ṣṭutá ind<a>ra nú gr̥ṇāná íṣaṃ jaritré nad<i>yo ná pīpeḥ |
11c. ákāri te harivo bráhma návyam dhíyá s<i>yāma rath<i>yah sadāsāḥ ||

4.21 (317). To Indra from Vāmadeva
triṣṭubh

- 1a. ā yāt<u> índro <a>vasa úpa na ihá stutáḥ sadhamād astu sūraḥ |
1c. vāvṛdhānás táviṣīr yásya pūrvír d<i>yaúr ná kṣatráṃ abhíbhūti púsyāt ||
2a. tásyéd ihá stavatha vṛṣṇ<i>yāni tuvidyumnásya tuvirádhaso nṛn |
2c. yásya krátur vidath<i>yo ná samrāt sāvān tárutro abh<i> ásti kṛṣṭīḥ ||
3a. ā yāt<u> índro divá ā pṛthivyā makṣú samudrād utá vā pūrīṣāt |
3c. s<ú>varṇarād ávase no marútvān parāváto vā sádanād ṛtásya ||
4a. sthūrásya rāyó bṛható yá íse tám u ṣṭavāma vidátheṣ<u> índram |
4c. yó vāyúnā jáyati gómatīṣu prá dhṛṣṇuyā náyati vásyo ácha ||
5a. úpa yó námo námasi stabhāyān iyarti vácmaṃ janáyan yájadhyai |
5c. ṛñjasānáḥ · puruvāra ukthaír éndraṃ kr̥ṇvīta sádaneṣu hótā ||
6a. dhiṣá yádi dhiṣaṇyántaḥ saraṇyān sádanto ádrim auśijásya góhe |
6c. ā durósāḥ · pāst<i>yásya hótā yó no mahān samváraṇeṣu vāhniḥ ||
7a. satrá yád īm · bhārvarásya vṛṣṇaḥ síṣakti súsma stuvaté bhārāya |
7c. gúhā yád īm · auśijásya góhe prá yád dhiyé pr<a> <a>yase mādāya ||
8a. ví yád várāṃsi párvatasya vṛṇvé páyobhir jinvé apām jávāṃsi |
8c. vidád gaurásya gavayásya góhe yádī vājāya sudh<i>yo vāhanti ||
9a. bhadrá te hástā súkṛtotá pānī prayantārá stuvaté rádha indra |
9c. ká te níṣattiḥ kím u nó mamatsi kím nód-ud u harṣase dátavá u ||
10a. evá vásva ind<a>raḥ satyáḥ samrād dhántā vṛtrám várivaḥ pūrāve káḥ |
10c. púruṣtuta krátvā naḥ śagdhi rāyó bhakṣiyá te <a>vaso daív<i>yasya ||
11a. nú <ū> ṣṭutá ind<a>ra nú gr̥ṇāná íṣaṃ jaritré nad<i>yo ná pīpeḥ |
11c. ákāri te harivo bráhma návyam dhíyá s<i>yāma rath<i>yah sadāsāḥ ||

.H:Aṣṭaka III.6.7...Rig Veda...Maṇḍala 4.22.-

4.22 (318). To Indra from Vāmadeva

triṣṭubh

- 1a. yán na índro jujuṣé yác ca váṣṭi tán no mahán karati śuṣm<í> á cit |
1c. bráhma stómam maghávā sómam ukthā yó ásmānaṃ śávasā bíbhrad éti ||
2a. vṛṣā vṛṣandhiṃ cáturaśrim ásyann ugró bāhúbhyāṃ nṛtamaḥ śácīvān |
2c. śriyē páruṣṇīm uṣámāṇa ūrṇāṃ yásyāḥ párvāṇi sakh<i>yāya vivyé ||
3a. yó devó devátamo jáyamāno mahó vājebhir mahádbhiś ca śúṣmaiḥ |
3c. dádhāno vájram bāh<u>vór uśántaṃ d<i>yám ámena rejayat prá bhūma ||
4a. vísvā ródhāmsi pravátaś ca pūrvír d<i>yaúr ṛṣváj jániman rejata kṣáḥ |
4c. á mātārā bhárati śuṣm<í> á gór nṛvát párijman nonuvanta vátāḥ ||
5a. tá tú ta indra maható maháni víśveṣ<u> ít sávaneṣu pravácya |
5c. yác chūra dhrṣṇo dhrṣatá dadhrṣvān áhiṃ vājreṇa śávasāviveṣṭiḥ ||
6a. tá tú te satyā tuvinṛmṇa vísvā prá dhenávaḥ sisrate vṛṣṇa ūdhnaḥ |
6c. ádhā ha tvád vṛṣamaṇo bhīyānāḥ prá síndhavo jávasā cakramanta ||
7a. átrāha te harivas tá u devír ávobhir indra stavanta svásāraḥ |
7c. yát sīm ánu prá mucó badbadhánā dírgḥām ánu prásitim syandayádhyai ||
8a. pipīlé aṃśúr mād<i>yo ná síndhur á tvā śámī śáśamānásya śaktíḥ |
8c. asmadr<i>ak chuśucānásya yamyā áśúr ná raśmím tuv<i>ójasam góḥ ||
9a. asmé vársiṣṭhā kṛṇuhi jy<á><y><i>ṣṭhā nṛmṇāni satrá sahure sáhāmsi |
9c. asmábhyam vṛtrá suhánāni randhi jahí vádhar vanúšo márt<i>yasya ||
10a. asmákam ít sú ṣṛṇuhi tvám indr<a> <a>smábhyam citráṃ úpa māhi vājān |
10c. asmábhyam vísvā iṣaṇaḥ púramdhír asmákam sú maghavan bodhi godáḥ ||
11a. nú <u>ṣṭutá ind<a>ra nú grṇāná iṣam jaritré nad<i>yo ná pípeḥ |
11c. ákāri te harivo bráhma návyam dhīyá s<i>yāma rath<i>yaḥ sadāsāḥ ||

4.23 (319). To Indra (1-7 11), Indra or Rta (8-10) from Vāmadeva
triṣṭubh

- 1a. kathā mahām avṛdhat kásya hótur yajñāṃ juṣāṇó abhí sómam ūdhaḥ |
1c. píbann uśāno juśámāṇo ándho vavakṣá ṛṣvāḥ śucaté dhánāya ||
2a. kó asya vīráḥ sadhamádam āpa sám ānaṃśa sumatíbhiḥ kó asya |
2c. kád asya citráṃ cikite kád ūtí vṛdhé bhuvac chaśamānásya yájyoḥ ||
3a. kathā śṛṇoti hūyámānam índraḥ kathā śṛṇvānn ávasām asya veda |
3c. ká asya pūrvír úpamātayo ha kathaínam áhuḥ pápurim jaritré ||
4a. kathā sabādhaḥ śáśamāno asya náśad abhí dráviṇam dídh<i>yānaḥ |
4c. devó bhuvan návedā ma ṛtānām námo jagṛbhvám abhí yáj jújoṣat ||
5a. kathā kád asyá uśáso v<i>uṣtau devó mártasya sakh<i>yám jujoṣa |
5c. kathā kád asya sakh<i>yám sákhibhyo yé asmin kāmam suyújam tatasré ||
6a. kím ád ámatram sakh<i>yám sákhibhyaḥ kadā nú te bhrāt<a>rám prá bravāma |
6c. śriyē sudṛśo vāpur asya sárgāḥ s<ú>var ná citrátamam iṣa á góḥ ||
7a. drúham jíghāmsan dhvarásam anindrām tétikte tigmá tujáse ánikā |
7c. ṛmá cid yátra ṛmayá na ugró dūré ájñātā uśáso babādhé ||
8a. ṛtásya hí śurúdhah sánti pūrvír ṛtásya dhītír vṛjināni hanti |
8c. ṛtásya ślóko badhirá tatarda kárṇā budhānāḥ śucámāna āyóḥ ||
9a. ṛtásya d<ṛ>lhá dharúnāni santi purúni candrá vāpuse vāpūmsi |

- 9c. ṛtēna dīrghām iṣaṇanta pṛkṣa ṛtēna gāva ṛtām ā viveśuḥ ||
 10a. ṛtām yemānā ṛtām id vanot<i> ṛtāsya śúśmas turayā u gavyúḥ |
 10c. ṛtāya pṛthvī bahulé gabhīré ṛtāya dhenū paramé duhāte ||
 11a. nū <ū> ṣṭutá ind<a>ra nū grṇāná iṣam jaritré nad<i>yo ná pīpeḥ |
 11c. ákāri te harivo bráhma návyam dhiyá s<i>yāma rath<i>yaḥ sadāsāḥ ||

H:Aṣṭaka III.6.10...Rig Veda...Maṇḍala 4.24.-

4.24 (320). To Indra from Vāmadeva
 triṣṭubh. 10 anuṣṭubh

- 1a. kā suṣṭutīḥ śávasaḥ sūnūm índram arvācīnām rádhasa ā vavartat |
 1c. dadír hí víró grṇaté vásūni sá gópatir niṣṣídham no janāsaḥ ||
 2a. sá vṛtrahátye háv<i>yaḥ sá íḍyaḥ sá súṣṭuta índ<a>raḥ satyárādhāḥ |
 2c. sá yāmann ā maghāvā márt<i>yāya brahmaṇyaté súśvaye várivo dhāt ||
 3a. tám ín náro ví hvayante samīké ririkvāmsas tan<ú>vaḥ kṛṇvata trām |
 3c. mithó yāt tyāgám ubháyāso ágman náras tokásya tánayasya sātaú ||
 4a. kratūyānti kṣitáyo yóga ugr<a> āśuśāṇāso mithó árṇasātau |
 4c. sám yád víso <á>vavṛtranta yudhmá ād ín néma indrayante abhīke ||
 5a. ād id dha néma indriyām yajanta ād ít paktīḥ puroḷāśam riricyāt |
 5c. ād ít sómo ví papricyād āsusvīn ād íj jujoṣa vṛṣabhām yájadhyai ||
 6a. kṛṇót<i> asmai várivo yá itth<ā> <i>ndrāya sómam uśaté sunóti |
 6c. sadhrīcīnena mánasāvivenam tám ít sákhāyam kṛṇute samátsu ||
 7a. yá índrāya sunávat sómam adyá pácāt paktír utá bhrjjāti dhānāḥ |
 7c. práti manāyór ucáthāni háryan tásmín dadhad vṛṣaṇam súśmam índraḥ ||
 8a. yadā samaryām v<i> áced řghāvā dīrghām yád ājím abh<i> ákhyad aryāḥ |
 8c. ácikradad vṛṣaṇam pátn<i> áchā duroṇá ā nísitam somasúdbhiḥ ||
 9a. bhūyasā vasmám acarat kánīyo <á>vikrīto akāniṣam púnar yán |
 9c. sá bhūyasā kánīyo nāirecīd dīnā dáksā ví duhanti prá vānām ||
 10a. ká imām daśábhír mám<a> <i>ndram kṛṇāti dhenúbhiḥ |
 10c. yadā vṛtrāni jánghanad áthainam me púnar dadat ||
 11a. nū <ū> ṣṭutá ind<a>ra nū grṇāná iṣam jaritré nad<i>yo ná pīpeḥ |
 11c. ákāri te harivo bráhma návyam dhiyá s<i>yāma rath<i>yaḥ sadāsāḥ ||

4.25 (321). To Indra from Vāmadeva
 triṣṭubh

- 1a. kó adyá · nár<i>yo devákāma uśánn índrasya sakh<i>yām jujoṣa |
 1c. kó vā mahé <á>vase pā<i>yāya sámiddhe agnaú sutásoma itte ||
 2a. kó nānāma vácasā som<i>yāya manāyúr vā bhavati vásta usrāḥ |
 2c. ká índrasya yúj<i>yam káḥ sakhitvām kó bhrātrām vaṣṭi kaváye ká ūtí ||
 3a. kó devānām ávo adyá vṛṇīte ká ādityām áditim jyótir itte |
 3c. kásvāśvínāv índro agnīḥ sutásv<a> <a>mśóḥ pibanti mánasāvivenam ||

- 4a. tásmā agnír bhārataḥ śárma yaṃsaj j<i>yók paśyāt sūr<i>yam uccárantam |
 4c. yá índrāya sunávāmét<i> āha náre nárýāya nṛtamāya n<ṛ>ṇām ||
 5a. ná tám jinanti bahávo ná dabhrā ur<ú> asmā áditiḥ śárma yaṃsat |
 5c. priyáḥ sukṛt priyá índre manāyúḥ priyáḥ suprávīḥ priyó asya somí ||
 6a. supráv<i>yah prásuṣāl eśá vírah súsveḥ paktím kṛṇute kévaléndrah |
 6c. násuṣver āpír ná sákhā ná jāmir duṣprāv<i>yo <a>vahantéd ávácaḥ ||
 7a. ná revátā pañínā sakhyám índro <á>sunvatā sutapāḥ sám grṇīte |
 7c. āsya védaḥ khidáti hánti nagnám ví súsveye paktáye kévalo bhūt ||
 8a. índram páre <á>vare madhyamāsa índram yānto <á>vasitāsa índram |
 8c. índram kṣiyánta utá yúdyhamānā índram náro vājayánto havante ||

.H:Aṣṭaka III.6.15...Rig Veda...Maṇḍala 4.26.-

4.26 (322). To Indra or Vāmadeva (1-3), Vāmadeva (4-7) from Vāmadeva (1-3). Praise of a falcon (4-7)

triṣṭubh

- 1a. ahám mánur abhavaṃ sūr<i>yaś c<a> <a>hám kaksívāṃ ṛṣir asmi vípraḥ |
 1c. ahám kútsam ārjuneyám n<i>ṛṇje <a>hám kavír usánā pásyatā mā ||
 2a. ahám bhúmim adadám ár<i>yāy<a> <a>hám vṛṣṭím dāsúṣe márt<i>yāya |
 2c. ahám apó anayaṃ vāvaśāná máma devāso ánu kétam āyan ||
 3a. ahám púro mandasāno v<i>airam náva sākám navatīḥ sámbarasya |
 3c. śatataamám veś<i>yam sarvatātā dívodāsam atithigvám yád ávam ||
 4a. prá sú śá víbhyo maruto vír astu prá śyenáḥ śyenébh<i>ya āsupátvā |
 4c. acakráyā yát svadháyā suparṇó havýám bháran mánave devájusṭam ||
 5a. bhárad yádi vír áto vévijānaḥ pathóruṇā mánojavā asarji |
 5c. túyam yayau mádhunā som<i>yén<a> <u>tá śrávo vivide śyenó átra ||
 6a. ṛjīpí śyenó dádamāno amśúm parāvataḥ śakunó mandráam mádam |
 6c. sómam bharad dāḍṛhāno devāvān divó amúṣmād úttarād ādāya ||
 7a. ādāya śyenó abharat sómam sahásram savāṃ ayútam ca sākám |
 7c. átra púramdhir ajahād árātír máde sómasya mūrā ámūrah ||

4.27 (323). To a falcon (1-4), a falcon or Indra (5) from Vāmadeva
 triṣṭubh. 5 śakvarī

- 1a. gárbhe nú sánn án<u> eṣám avedam ahám devānām jānimāni vísvā |
 1c. śatám mā púra āyasir arakṣann ádha śyenó javásā nír adīyam ||
 2a. ná ghā sá mām ápa jóṣam jabhār<a> <a>bhím āsa tvákṣasā vīr<i>yena |
 2c. írmā púramdhir ajahād árātír utá vātāṃ atarac chūsuvānaḥ ||
 3a. áva yác chyenó ásvanīd ádha dyór ví yád yádi vāta ūhúḥ púramdhim |
 3c. srjád yád asmā áva ha kṣipáj jyām kṛśánur ástā mánasā bhuraṇyán ||
 4a. ṛjipyá ím índravato ná bhujyúm śyenó jabhāra bṛható ádhi ṣṇóḥ |

- 4c. antāḥ patat patatr<i> asya parṇám ádha yāmani prásitasya tát véḥ ||
 5a. ádha śvetám kalásam góbhīr aktám āpipyānám maghāvā śukrám ándhaḥ |
 5c. adhvaryúbhiḥ práyatam mádhvo ágram índro mādāya práti dhat píbadhyai |
 5e. śúro mādāya práti dhat píbadhyai ||

4.28 (324). To Indra or Indra and Soma from Vāmadeva
 triṣṭubh

- 1a. t<u>vá yujá táva tát soma sakhyá índro apó mánave sasrútas kaḥ |
 1c. áhann áhim áriṇāt saptá síndhūn āpāvṛṇod ápihiteva khāni ||
 2a. t<u>vá yujá ní khidat sūr<i>yasy<a> <i>ndraś cakráṃ sáhasā sadyá indo |
 2c. ádhi ṣṇúnā bṛhatá vártamānam mahó druho ápa viśvāyu dhāyi ||
 3a. áhann índro ádahad agnír indo purá dásyūn madhyāṃdinād abhíke |
 3c. durgé duroṇé krát<u>vá ná yātām purú sahásrā sár<u>vá ní barhīt ||
 4a. vísvasmāt sīm adhamāñ indra dásyūn víso dāsīr akrṇor aprasástāḥ |
 4c. ábādhethām ámṛnataṃ ní sátrūn ávindhethām ápacitiṃ vádhatraiḥ ||
 5a. evá satyám maghavānā yuvám tát índraś ca som<a> <u>rvám ásv<i>yam góḥ |
 5c. ádardṛtam ápihitān<i> ásnā riricáthuḥ kṣás cit tatṛdāná ||

.H:Aṣṭaka III.6.18...Rig Veda...Maṇḍala 4.29.-

4.29 (325). To Indra from Vāmadeva
 triṣṭubh

- 1a. á na stutá úpa vájebhir ūtí índra yāhí háribhir mandasānāḥ |
 1c. tírás cid aryáḥ sávanā purūn<i> āngūśébhīr grṇānāḥ satyárādhāḥ ||
 2a. á hí śmā yāti nár<i>yaś cikitvān hūyámānaḥ sotṛbhīr úpa yajñám |
 2c. s<u>aśvo yó ábhīrur mányamānaḥ suṣvāñébhīr mádati sám ha víraīḥ ||
 3a. śrāváyéd asya kárṇā vājayádhyai júṣtām ánu prá dísam mandayádhyai |
 3c. udvāvṛṣāṇó rádhase túviṣmān káran na índraḥ sutírthábhayaṃ ca ||
 4a. áchā yó gántā nádhamānam ūtí itthá vípraṃ hávamānaṃ grṇántam |
 4c. úpa tmáni dádhāno dhur<i> áśūn sahásrāṇi sātāni vájrabāhuḥ ||
 5a. t<u>vótāso maghavann indra víprā vayám te syāma sūrāyo grṇántaḥ |
 5c. bhejánāso bṛháddivasya rāyá ākāy<i>yasya dāvāne purukṣóḥ ||

4.30 (326). To Indra (1-8 12-24), Indra and Uṣas (9-11) from Vāmadeva
 gāyatrī. 8 24 anuṣṭubh

- 1a. nákir indra tvád úttaro ná jyáyāñ asti vṛtrahan |
 1c. nákir evá yáthā t<u>vám ||
 2a. satrá te ánu kṛṣtáyo vísvā cakréva vāvṛtuḥ |
 2c. satrá mahāñ asi śrutāḥ ||
 3a. víśve canéd aná t<u>vá devāsa indra yuyudhuḥ |

- 3c. yád áhā náktam átiraḥ ||
4a. yátrotá bādhitébh<i>yaś cakráṃ kútsāya yúdhyate |
4c. muṣāyá indra sūr<i>yam ||
5a. yátra devāṃ ṛghāyató víśvāṃ áyudhya éka ít |
5c. t<u>vám indra vanúṃr áhan ||
6a. yátrotá márt<i>yāya kám áriṇā indra sūr<i>yam |
6c. právaḥ śácībhir étaśam ||
7a. kím ád utási vṛtrahan mághavan manyumáttamaḥ |
7c. átráha dánum átiraḥ ||
8a. etád ghéd utá vīr<i>yam índra cakártha paúms<i>yam |
8c. stríyaṃ yád durhaṇáyúvaṃ vádhīr duhitáraṃ diváḥ ||
9a. divás cid ghā duhitáram mahán mahīyámānām |
9c. uṣásam indra sám piṇak ||
10a. ápoṣá ánaṣaḥ sarat sámpīṣṭád áha bibhyúṣī |
10c. ní yát sīm śísánáthad vṛṣā ||
11a. etád asyá ánaḥ śaye súsampiṣṭaṃ vípās<i> á |
11c. sasāra sīm parāvataḥ ||
12a. utá síndhum vibāl<i>yam vitasthānām ádhi kṣámi |
12c. pári ṣṭhā indra māyáyā ||
13a. utá súṣṇasya dhrṣṇuyá prá mṛkṣo abhí védanam |
13c. púro yád asya sampiṇák ||
14a. utá dāsám kaulitarám bṛhatáḥ párvatād ádhi |
14c. ávāhann indra sámbaram ||
15a. utá dāsásya varcínaḥ sahásrāṇi śatāvadhīḥ |
15c. ádhi páñca pradhīṃr iva ||

.H:Aṣṭaka III.6.22...Rig Veda...Maṇḍala 4.30.-

- 16a. utá tyám putráṃ agrúvaḥ párāvṛktaṃ śatákratuḥ |
16c. ukthés<u> indra ábhajat ||
17a. utá tyá turváśāyádū asnātārā śácīpátīḥ |
17c. índro vidvāṃ apārayat ||
18a. utá tyá sadyá ár<i>yā saráyor indra pārátāḥ |
18c. árṇācitrá Rathāvadhīḥ ||
19a. ánu dvá jahitá nayo <a>ndháṃ śronám ca vṛtrahan |
19c. ná tát te sumnám áṣṭave ||
20a. śatám aśmanmáyinām purám índro v<i> ás<i>yat |
20c. dívodāsāya dāsúṣe ||
21a. ásvāpayad dabhítaye sahásrā trimśataṃ háthaiḥ |
21c. dāsānām índro māyáyā ||
22a. sá ghéd utási vṛtrahan samāná indra gópatīḥ |
22c. yás tá víśvāni cicyuśé ||
23a. utá nūnám vād indrivám karisvá indra paúms<i>vam |

- 23c. adyā nákiṣṭád ā minat ||
 24a. vāmám-vāmaṃ ta ādure devó dadāt<u> aryamā |
 24c. vāmám pūṣā vāmám bhágo vāmám deváḥ kárūlatī ||

4.31 (327). To Indra from Vāmadeva
 gāyatrī. 3 pādanicṛt

- 1a. káyā naś citrá ā bhuvad ūtī sadāvṛdhaḥ sákhā |
 1c. káyā śáciṣṭhayā vṛtā ||
 2a. kás tvā satyó mādānām māmhiṣṭho matsad ándhasaḥ |
 2c. d<ṛ>lhá cid ārúje vásu ||
 3a. abhí śú ṇaḥ sákhīnām avitā jaritṛṇām |
 3c. śatám bhavās<i> ūtībhiḥ ||
 4a. abhí na ā vavṛts<u>va cakráṃ ná vṛttám árvataḥ |
 4c. niyúdbhiś carṣaṇīnām ||
 5a. pravātā hí krátūnām ā hā padéva gáchasi |
 5c. ábhakṣi sūr<i>ye sácā ||
 6a. sám yát ta indra manyávaḥ sám cakráṇi dadhanviré |
 6c. ádha tvé ádha sūr<i>ye ||
 7a. utá smā hí tvám āhúr ín maghávānaṃ śacīpate |
 7c. dātāram ávidīdhayum ||
 8a. utá smā sadyá ít pári śásamānāya sunvaté |
 8c. purū cin maṃhase vásu ||
 9a. nahí śmā te śatám caná rādho vāranta āmúraḥ |
 9c. ná cyautnāni kariṣyatāḥ ||
 10a. asmám avantu te śatám asmán saháśram ūtayaḥ |
 10c. asmán víśvā abhíṣṭayaḥ ||
 11a. asmám ihá vṛṇīṣ<u>va sakh<i>yāya s<u>astāye |
 11c. mahó rāyé divítmate ||
 12a. asmám aviddhi víśvāh<ā> <i>ndra rāyā páriṇasā |
 12c. asmán víśvābhir ūtībhiḥ ||
 13a. asmábhyaṃ tām āpā vṛdhi vrajām ásteva gómataḥ |
 13c. návābhir indr<a> <ū>tībhiḥ ||
 14a. asmákam dhṛṣṇuyá rátho dyumám indránapacyutaḥ |
 14c. gavyúr aśvayúr iyate ||
 15a. asmákam uttamám kṛdhi śrávo devéṣu sūr<i>ya |
 15c. vārīṣṭham dyám ivopári ||

H:Aṣṭaka III.6.27...Rig Veda...Maṇḍala 4.32.-

4.32 (328). To Indra (1-22), Indra's two horses (23-24) from Vāmadeva
 gāyatrī

- 1a. á tú na indra vṛtrahann asmākam ardhám á gahi |
1c. mahān mahībhir ūtibhiḥ ||
2a. bhṛmīś cid ghāsi tūtujir á citra citrīṇīṣ<u> á |
2c. citrām kṛṇoṣ<i> ūtāye ||
3a. dabhrébhiś cic chāsīyāṃsam hāṃsi vrādhantam ójasā |
3c. sākhibhir yé t<u>vé sácā ||
4a. vayám indra t<u>vé sácā vayám t<u>vābhí nonumaḥ |
4c. asmām̐-asmām̐ íd úd ava ||
5a. sá naś citrābhir adrivo <a>navadyābhir ūtibhiḥ |
5c. ánādhṛṣṭābhir á gahi ||
6a. bhūyāmo śu t<u>vāvataḥ sākḥāya indra gómataḥ |
6c. yújo vājāya ghṛṣvaye ||
7a. t<u>vām h<i> éka íśiṣa indra vājasya gómataḥ |
7c. sá no yandhi mahím íṣam ||
8a. ná tvā varante anyāthā yád dītsasi stutó maghám |
8c. stotṛbhya indra girvaṇaḥ ||
9a. abhí tvā gótamā girā <á>n<ū>vṣata prá dāvāne |
9c. indra vājāya ghṛṣvaye ||
10a. prá te vocāma vīr<i>yā yā mandasāná árujaḥ |
10c. púro dāsīr abhīt<i>ya ||
11a. tá te grṇanti vedháso yāni cakārtha paúṃs<i>yā |
11c. sutéṣ<u> indra girvaṇaḥ ||
12a. ávīvṛdhanta gótamā indra tvé stómavāhasaḥ |
12c. aīṣu dhā vīrávad yásāḥ ||
13a. yác cid dhí śásvatām ás<i> <i>ndra sādḥāraṇas t<u>vám |
13c. tám̐ tvā vayám havāmahe ||
14a. arvācínó vaso bhav<a> <a>smé sú mats<u>vāndhasaḥ |
14c. sómānām indra somapāḥ ||
15a. asmākam tvā matīnām̐ á stóma indra yachatu |
15c. arvāg̐ á vartayā hārī ||
16a. puroḷāsam̐ ca no gháso joṣáyāse gíraś ca naḥ |
16c. vadhūyúr iva yóṣaṇām̐ ||
17a. sahásram̐ v<i>yátīnām̐ yuktānām̐ índram̐ īmahe |
17c. śatām̐ sómasya khār<i>yah̐ ||
18a. sahásrā te śatā vayám̐ gāvām̐ á cyāvayāmasi |
18c. asmatrá rādha etu te ||
19a. dáśa te kalásānām̐ híraṇyānām̐ adhīmahi |
19c. bhūridā asi vṛtrahan ||
20a. bhūridā bhūri dehi no má dabhrám̐ bhūr<i> á bhara |
20c. bhūri ghéd indra ditsasi ||
21a. bhūridā h<i> ási śrutāḥ purutrā śūra vṛtrahan |
21c. á no bhajasva rādhasi ||

.H:Aṣṭaka III.6.30...Rig Veda...Maṇḍala 4.32.-

- 22a. prá te babhrú vicakṣaṇa śámsāmi goṣaṇo napāt |
22c. mábhyām gá ánu śísrathaḥ ||
23a. kanīnakéva vidradhé náve drupadé arbhaké |
23c. babhrú yámeṣu śobhete ||
24a. áram ma usráyām<a>ṇe <á>ram ánusrayām<a>ṇe |
24c. babhrú yámeṣ<u> asrídha ||

4.33 (329). To the Ṛbhus from Vāmadeva
triṣṭubh

- 1a. prá <r>bhúbhyo dūtám iva vácama iṣya upastíre śvaítarīm dhenúm |e |
1c. yé vátajūtās tarāṇibhir évaiḥ pári dyám sadyó apáso babhūvúḥ ||
2a. yadárāma ákrāna ṛbhávaḥ pitṛbhyām pári viṣṭi veśānā dāmsānābhiḥ |
2c. ád íd devānām úpa sakhyám āyāna dhírāsaḥ puṣṭím avāna manāyāi ||
3a. púnāra yé cakrúḥ pitārā yúvānā sánā yúpeva jaraṇā śáyānā |
3c. té vājo víbhvaṃ ṛbhúr índravānto mádhupsarāso no <a>vāntu yajñām ||
4a. yát saṃvātsam ṛbhávo gám áraḁṣāna yát saṃvātsam ṛbhávo má ápiṃśāna |
4c. yát saṃvātsam ábharāna bhāso asyās tábhiḥ sámībhir amṛtatvām āsuḥ ||
5a. jyeṣṭhá āha camasā dvā karéti kánīyāna trīna kṛṇavāmét<i> āha |
5c. kaniṣṭhá āha catúras karéti tvāṣṭa <r>bhavas tát panayad váco vaḥ ||
6a. satyám ūcra nára evā hí cakrúr ánu svadhām ṛbhávo jagmra etām |
6c. vibhrájamānāmś camasām áhev<a> <á>venat tvāṣṭā catúro dadṛśvāna ||
7a. d<u>vādaśa dyūna yád ágoh<i>yasy<a> <a>tithyé ráṇāna ṛbhávaḥ sasántaḥ |
7c. sukṣétrākṛṇvāna ānayānta síndhūna dhānvātiṣṭhāna ośadhīra nīmnam āpaḥ ||
8a. ráthaṃ yé cakrúḥ suvṛtaṃ nareṣṭhām yé dhenúm vísvajúvaṃ vísvárūpām |
8c. tá ā takṣant<u> ṛbhávo rayīm naḥ s<u>ávasaḥ s<u>ápasāḥ suhástāḥ ||
9a. ápo h<i> eṣām ájuṣānta devā abhí krátvā mānasā dídh<i>yānāḥ |
9c. vājo devānām abhāvat sukārm<ā> <i>ndrasya <r>bhuksā váruṇasya víbhvā ||
10a. yé hārī medhāy<ā> <u>kthā mádānta índrāya cakrúḥ suyújā yé ásvā |
10c. té rāyās pósaṃ drāviṇāna<i> asmé dhātā <r>bhavaḥ kṣemayānto ná mitrām ||
11a. idāhnaḥ pītīm utā vo mádaṃ dhra ná <r>té śrāntāsya sakh<i>yāya devāḥ |
11c. té nūnam asmé ṛbhavo vásūni trītye asmín sāvāna dadhāta ||

4.34 (330). To the Ṛbhus from Vāmadeva
triṣṭubh

- 1a. ṛbhúr víbhvā vāja índro no ách<a> <i>mām yajñām ratnadhéyópa yāta |
1c. idā hí vo dhiśānā dev<i> áhnām ádhāt pītīm sám mádā agmatā vaḥ ||
2a. vidānāso jānmano vājaratnā utā <r>túbhir ṛbhavo mādayadhvam |
2c. sám vo mádā agmata sám púramdhiḥ suvīrām asmé rayīm érayadhvam ||
3a. ayām vo yajñā ṛbhavo <a>kāri yām ā manuṣvāt pradívo dadhidhvé |

- 3c. prá vo <a>chā jujuṣāṇāso asthur ábhūta víśve agriyótá vājāḥ ||
 4a. ábhūd u vo vidhaté ratnadhéyam idā naro dāsúṣe márt<i>yāya |
 4c. pībata vājā ṛbhavo dadé vo máhi ṛṭīyam sávanam mādāya ||
 5a. á vājā yāt<a> <ú>pa na ṛbhukṣā mahó naro dráviṇaso grṇānāḥ |
 5c. á vaḥ pītāyo <a>bhipitvé áhnām imā ástaṃ navas<ú>va iva gman ||

.H:Aṣṭaka III.7.3...Rig Veda...Maṇḍala 4.34.-

- 6a. á napātaḥ śavaso yātanóp<a> <i>mám yajñám námasā hūyámānāḥ |
 6c. sajóṣasaḥ sūrayo yásya ca sthá mádhvaḥ pāta ratnadhā índravantaḥ ||
 7a. sajóṣā indra váruṇena sómaṃ sajóṣāḥ pāhi girvaṇo marúdbhiḥ |
 7c. agrepābhir ṛtupābhiḥ sajóṣā gnāspátnībhī ratnadhābhiḥ sajóṣāḥ ||
 8a. sajóṣasa ādityaír mādayadhvaṃ sajóṣasa ṛbhavaḥ párvatebhiḥ |
 8c. sajóṣaso daív<i>yenā savitrā sajóṣasaḥ síndhubhī ratnadhébhiḥ ||
 9a. yé ásvínā yé pitārā yá utī dhenúm tatakṣúr ṛbhávo yé ásvā |
 9c. yé ámsatrā yá ṛdhag ródasī yé víbhvo náraḥ s<u>apatyāni cakrúḥ ||
 10a. yé gómantaṃ vājavantaṃ suvīraṃ rayīm dhattá vásumantaṃ purukṣúm |
 10c. té agrepā ṛbhavo mandasānā asmé dhatta yé ca rātīm grṇānti ||
 11a. nāpābhūta ná vo <a>tīṛṣām<a> <á>niḥsastā ṛbhavo yajñé asmín |
 11c. sám índreṇa mādatha sám marúdbhiḥ sám rájabhī ratnadhéyāya devāḥ ||

4.35 (331). To the Ṛbhus from Vāmadeva
 triṣṭubh

- 1a. ihópa yāta śavaso napātaḥ saúdhanvanā ṛbhavo māpa bhūta |
 1c. asmín hí vaḥ sávane ratnadhéyam gámant<u> índram ánu vo mādāsaḥ ||
 2a. āgann ṛbhūnām ihā ratnadhéyam ábhūt sómasya sūsutasya pītīḥ |
 2c. sukrtyāyā yát s<u>apasyāyā caṃ ékaṃ vicakrá camasām caturdhā ||
 3a. v<i> akrṇota camasām caturdhā sákhe ví śikṣ<a> <i>t<i> abravīta |
 3c. áthaita vājā amṛtasya pánthām gaṇám devānām ṛbhavaḥ suhastāḥ ||
 4a. kimmāyaḥ svic camasā eṣā āsa yām kāv<i>yena catúro vicakrá |
 4c. áthā sunudhvaṃ sávanam mādāya pātá <r>bhavo mádhunaḥ som<i>yásya ||
 5a. śác<i>yākarta pitārā yúvānā śácyākarta camasām devapānam |
 5c. śácyā hārī dhánutarāv ataṣ<a> <i>ndravāhāv ṛbhavo vājaratnāḥ ||
 6a. yó vaḥ sunót<i> abhipitvé áhnām tīvrām vājāsaḥ sávanam mādāya |
 6c. tásmāi rayīm ṛbhavaḥ sárvaṅvīram á takṣata vṛṣaṇo mandasānāḥ ||
 7a. prātāḥ sutám apibo har<i>aśva mádhyaṃdinaṃ sávanam kévalam te |
 7c. sám ṛbhúbhiḥ pibasva ratnadhébhiḥ sákhīm̐r yāṃ indra cakṛṣé sukrtyā ||
 8a. yé devāso ábhavatā sukrtyā śyenā ivéd ádhi diví niṣedá |
 8c. té rátnaṃ dhāta śavaso napātaḥ saúdhanvanā ábhavatāmṛtāsaḥ ||
 9a. yát ṛṭīyam sávanam ratnadhéyam ákrṇudhvaṃ s<u>apasyā suhastāḥ |
 9c. tād ṛbhavaḥ páriṣiktaṃ va etát sám mádebhīr indriyébhiḥ pibadhvaṃ ||

4.36 (332). To the Ṛbhus from Vāmadeva
jagatī. 9 triṣṭubh

- 1a. anaśvo jāto anabhīśūr ukth<i>yo rāthas tricakrah pari vartate rājah |
1c. mahāt tād vo dev<i>yasya pravācanam dyām ṛbhavaḥ pṛthivīm yac ca pūsyatha ||
2a. rātham ye cakrūḥ suvṛtam sucétaso <á>vihvarantam mānāsas pari dhyāyā |
2c. tām ū n<ú> asyā sāvanasya pītāya ā vo vājā ṛbhavo vedayāmasi ||
3a. tād vo vājā ṛbhavaḥ supravācanam devēṣu vibhvo abhavan mahitvanām |
3c. jivri yāt sántā pitārā sanājūrā pūnar yūvānā carāthāya tākṣatha ||
4a. ékam ví cakra camasām caturvayam nís carmaṇo gām ariṇīta dhītūbhīḥ |
4c. áthā devēṣ<u> amṛtatvām ānaśa śruṣṭī vājā ṛbhavas tād va ukth<i>yam ||

.H:Aṣṭaka III.7.7...Rig Veda...Maṇḍala 4.36.-

- 5a. ṛbhuto rayīḥ prathamāśravastamo vājaśrutāso yām ājījanan nārah |
5c. vibhvataṣṭo vidātheṣu pravāc<i>yo yām devāso <á>vathā sā vīcarsaṇiḥ ||
6a. sā vāj<ī> ārvā sā ṛṣir vacasyāyā sā śūro āstā pṛtanāsu duṣṭārah |
6c. sā rāyās poṣam sā suvīr<i>yam dadhe yām vājo vibhvām ṛbhavo yām āviṣuḥ ||
7a. śréṣṭham vaḥ péso ādhi dhāyi darśatām stōmo vājā ṛbhavas tam juṣṭana |
7c. dhīrāso hí ṣṭhā kavāyo vipaścītas tām va enā brāhmaṇā vedayāmasi ||
8a. yūyām asmābhyam dhiśāṇabh<i>yas pari vidvāmsō vīsvā nār<i>yāni bhōjanā |
8c. dyumāntam vājam vṛśaśuṣmam uttamām ā no rayīm ṛbhavas takṣatā vāyah ||
9a. ihā prajām ihā rayīm rārāṇā ihā śrāvo vīrāvat takṣatā naḥ |
9c. yēna vayam citāyemāt<i> anyān tam vājam citrām ṛbhavo dadā naḥ ||

4.37 (333). To the Ṛbhus from Vāmadeva
1-4 triṣṭubh. 5-8 anuṣṭubh

- 1a. ūpa no vājā adhvarām ṛbhukṣā devā yātā pathībhīr devayānīḥ |
1c. yāthā yajñām mānuṣo vikṣ<ú> āsū dadhidhvē raṇvāḥ sudīneṣ<u> āhnām ||
2a. té vo hṛdé mānase santu yajñā jūṣṭāso adyā ghṛtānirṇijo guḥ |
2c. prá vaḥ sutāso harayanta pūrṇāḥ krátve dáksāya harṣayanta pītāḥ ||
3a. tr<i>udāyam devāhitam yāthā va stōmo vājā ṛbhukṣaṇo dadé vaḥ |
3c. juhvé manuṣvād úparāsu vikṣū yuṣmé sácā bṛhāddivēṣu sómam ||
4a. pīvoāsvāḥ śucādrathā hí bhūt<á> <á>yaḥsiprā · vājīnaḥ sunīṣkāḥ |
4c. índrasya sūno śavaso napāto <á>nu vaś cet<i> agriyām mādāya ||
5a. ṛbhūm ṛbhukṣaṇo rayīm vāje vājīntamam yūjam |
5c. índrasvantam havāmahe sadāsātām aśvīnam ||
6a. séd ṛbhavo yām āvatha yūyām índraś ca márt<i>yam |
6c. sā dhībhīr astu sánitā medhāsātā só árvatā ||
7a. ví no vājā ṛbhukṣaṇaḥ pathās citana yāṣṭave |
7c. asmābhyam sūraya stutā vīsvā āśās tarīṣāni ||
8a. tam no vājā ṛbhukṣaṇa índra nāsāt<i>yā rayīm |

8c. sám ásvam carṣaṇābhya ā purú śasta maghāttaye ||

4.38 (334). To Heaven and Earth (1), Dadhikrā (2-10) from Vāmadeva
triṣṭubh

- 1a. utó hí vāṃ dāt<a>rā sánti pūrvā yā pūrúbhyas trasádasyur nitośé |
1c. kṣetrāsám dadathur urvarāsám ghanám dásyubhyo abhíbhūtim ugrám ||
2a. utá vājīnam puruniṣṣídhvānaṃ dadhikrām u dadathur víśvákrṣṭim |
2c. rjipyám śyenám pruṣítápsuṃ āsūṃ carkṛtyam aryó nṛpátim ná sūram ||
3a. yám sīm ánu praváteva drávantaṃ víśvaḥ pūrúr mádati hársamāṇaḥ |
3c. paḍbhír gr̥dhyantam medhayúṃ ná sūram rathatúram vātam iva dhrájantam ||
4a. yáḥ smārundhānó gádh<i>yā samátsu sánutaraś cárati góṣu gáchan |
4c. āvir̥jīko vidáthā nicíkyat tiró aratím pár<i> āpa āyóḥ ||
5a. utá smainaṃ vastramáthim ná tāyúṃ ánu krośanti kṣítáyo bháreṣu |
5c. nīcāyamānaṃ jásurim ná śyenám śrávasā c<a> <á>chā paśumác ca yūthám ||
6a. utá sm<a> āsu prathamāḥ sarisyán ní veveti śr<á><y><i>ñibhī ráthānām |
6c. srájam kṛṇvānó ján<i>yo ná súbhvā reṇúṃ rérihat kirāṇam dadaśvān ||

.H:Aṣṭaka III.7.12...Rig Veda...Maṇḍala 4.38.-

- 7a. utá syá vājī sáhurir ṛtāvā súśrūsamāṇas tan<ú>vā samaryé |
7c. túram yatíṣu turáyann rjipyó <á>dhi bhruvóḥ kirate reṇúṃ rñján ||
8a. utá sm<a> <a>sya tanyatór iva dyór rghāyató abhiyújo bhayante |
8c. yadā sahasram abhí śīm áyodhīd durvartuḥ smā bhavati bhīmá rñján ||
9a. utá sm<a> <a>sya panayanti jánā jūtím kṣṭipró abhíbhūtim āsóḥ |
9c. utaínam āhuḥ samithé viyántaḥ pára dadhikrā asarat sahasraih ||
10a. ā dadhikrāḥ śávasā páñca kṣṭīḥ sūrya iva jyótiṣāpás tatāna |
10c. sahasrasāḥ śatasā vāj<í> árvā pṛnāktu mádhvā sám imá vácāṃsi ||

4.39 (335). To Dadhikrā from Vāmadeva
triṣṭubh. 6 anuṣṭubh

- 1a. āsūṃ dadhikrām tám u nú ṣṭavāma divás pṛthivyā utá carkirāma |
1c. uchántīr mām uśasaḥ sūdayant<u> áti víśvāni duritāni parṣan ||
2a. mahás carkarm<i> árvataḥ kratuprá dadhikrāvṇaḥ puruvārasya vṛṣṇaḥ |
2c. yám pūrúbhyo dīdivāmsam n<á> <a>gnīm dadáthur mitrāvaruṇā táturim ||
3a. yó áśvasya dadhikrāvṇo ákārīt sámiddhe agnā uśaso v<í>uṣṭau |
3c. ánāgasam tám áditih kṛnotu sá mitreṇa váruṇenā sajóṣāḥ ||
4a. dadhikrāvṇa iśá ūrjō mahó yád ámanmahi marútam náma bhadram |
4c. s<u>astāye váruṇam mitrám agnīm hávāmaha índ<a>ram vájrabāhum ||
5a. índram ivéd ubháye ví hvayanta udírāṇā yajñám upaprayántaḥ |
5c. dadhikrām u sūdanam márt<i>yāya dadáthur mitrāvaruṇā no ásvam ||
6a. dadhikrāvṇo akāriṣam jiṣṇór áśvasya vājīnaḥ |

6c. surabhí no múkhā karat prá ṇa áyūṃṣi tāriṣat ||

4.40 (336). To Dadhikrā (1-4), Sūrya (5) from Vāmadeva
triṣṭubh. 2-5 jagatī

- 1a. dadhikrāvṇa íd u nú carkirāma víśvā ín mām uśasaḥ sūdayantu |
1c. apām agnér uśasaḥ sūr<i>yasya bṛhaspáter āngirasásya jiṣṇóḥ ||
2a. sátvā bhariśó gaviśó divanyasác chravasyād iśá uśasas turanyasát |
2c. satyó dravó · dravaráh patamgaró dadhikrāv<ā> <i>ṣam ūrjam s<ú>var janat ||
3a. utá sm<a> <a>sya drávasas turanyatáh parṇám ná vér ánu vāti pragardhínaḥ |
3c. śyenásyeva dhrájato ankasám pári dadhikrāvṇaḥ sah<á> <ū>rjá táritrataḥ ||
4a. utá syá vājī kṣipañim turanyati grīváyām baddhó apikakṣá āsáni |
4c. krátuṃ dadhikrá ánu samtávīt<u>vat pathám ankáms<i> án<u> apánīphaṇat ||
5a. haṃsáh śuciśád vásur antarikṣasád dhótā vediśád átithir duroṇasát |
5c. nṛśád varasád ṛtasád v<i>omasád abjá gojá ṛtajá adrijá ṛtám ||

4.41 (337). To Indra and Varuṇa from Vāmadeva
triṣṭubh

- 1a. índrā kó vām varuṇā sumnám āpa stómo havísmām amṛto ná hótā |
1c. yó vām hṛdí krátumām asmád uktáh paspársad indrāvaruṇā námasvān ||
2a. índrā ha yó váruṇā cakrá āpī devaú mártah sakh<i>yāya práyasvān |
2c. sá hanti vṛtrá samithēsu śátrūn ávobhir vā mahádbhiḥ sá prá śṛṇve ||

.H:Aṣṭaka III.7.15...Rig Veda...Maṇḍala 4.41.-

- 3a. índrā ha rátanam váruṇā dh<á><y><i>ṣth<ā> <i>tthā nṛbhyaḥ śasamānébh<i>yas tá |
3c. yádī sákhāyā sakh<i>yāya sómaiḥ sutébhiḥ suprayásā mādāyaite ||
4a. índrā yuvám varuṇā didyúm asminn ójiṣṭham ugrā ní vadhiṣtam vājram |
4c. yó no durévo vṛkátir dabhītis tásmin mimāthām abhíbhūt<i> ójaḥ ||
5a. índrā yuvám varuṇā bhūtám asyá dhiyáh pretārā vṛṣabhéva dhenóḥ |
5c. sá no duhīyad yávaseva gatvī sahasradhārā páyasā mahí gauḥ ||
6a. toké hité tánaya urvárāsu sūro dīśīke vṛṣaṇas ca paúṃsye |
6c. índrā no átra váruṇā s<i>yātām ávobhir dasmá páritakm<i>yāyām ||
7a. yuvám íd dh<i> ávase pūrv<i>yāya pári prábhūtī gaviśah s<u>āpī |
7c. vṛṇimáhe sakh<i>yāya priyāya sūrā máṃhiṣthā pitáreva śambhú ||
8a. tá vām dhíyo <á>vase vājayántir ājím ná jagmur yuvayúḥ sudānū |
8c. śriyé ná gāva úpa sómam asthur índram gíro váruṇam me manīśāḥ ||
9a. imá índram váruṇam me manīśā ágmann úpa dráviṇam ichámānāḥ |
9c. úpem asthur joṣṭāra iva vásvo raghvír iva śrávaso bhíkṣamānāḥ ||
10a. ásvyasya tmánā ráth<i>yasya puṣṭér nítyasya ráyāḥ pátayah s<i>yāma |
10c. tá cakrāṇā útíbhír návyasíbhír asmatrá ráyo niyútaḥ sacantām ||
11a. á no bṛhantā bṛhatíbhír útí índra yātām varuṇa vājasātau |

11c. yád didyávaḥ pṛtanāsu prakrīlān tāsya vāṃ syāma sanitāra ājēḥ ||

4.42 (338). To Trasadasyu (1-6), Indra and Varuṇa (7-10) from Trasadasyu
Paurukutsya Sauhotra
triṣṭubh

- 1a. máma dvitā rāṣṭ<a>rām kṣatríyasya vísvāyor víśve amṛtā yáthā naḥ |
1c. krátuṃ sacante váruṇasya devā rājāmi kṣṭér upamásya vavrēḥ ||
2a. ahám rājā váruṇo máhya° tán<i> asury<à>ṇi prathamā dhārayanta |
2c. krátuṃ sacante váruṇasya devā rājāmi kṣṭér upamásya vavrēḥ ||
3a. ahám índro váruṇas té mahitv<á> <u>rví gabhīré rájasī suméke |
3c. tváṣṭeva vísvā bhúvanāni vidván sám airayaṃ ródasī dhārāyaṃ ca ||
4a. ahám apó apinvam ukṣámānā dhārāyaṃ dívaṃ sádana ṛtāsya |
4c. ṛténa putró áditer ṛtāv<ā> <u>tá tridhātu prathayad ví bhúma ||
5a. máṃ nárah s<u>áśvā vājáyanto máṃ vṛtāḥ samáraṇe havante |
5c. kṛṇóm<i> ājím maghávāhám índra íyarmi reṇúm abhíbhūt<i>ojāḥ ||
6a. ahám tá vísvā cakaraṃ nákir mā daívyam sáho varate ápratitam |
6c. yán mā sómāso mamádan yád ukth<á> <u>bhé bhayete rájasī apāré ||
7a. vidús te vísvā bhúvanāni tāsya tá prá bravīsi váruṇāya vedhaḥ |
7c. t<u>vám vṛtrāni śṛṇviṣe jaghanván t<u>vám vṛtām ariṇā indra síndhūn ||
8a. asmākam átra pitáras tá āsan saptá ṛṣayo daurgahé badhyámāne |
8c. tá áyajanta trasádasyum asyā índram ná vṛtratúram ardhadevám ||
9a. purukútsānī hí vām ádāśad dhavyébhír indrávaruṇā námobhiḥ |
9c. áthā rājānaṃ trasádasyum asyā vṛtrahānaṃ dadathur ardhadevám ||
10a. rāyá vayám sasavámso madema havyéna devá yávasena gávah |
10c. tám dhenúm indrávaruṇā yuvám no vísvāhā dhattam ánapasphurantīm ||

H:Aṣṭaka III.7.19...Rig Veda...Maṇḍala 4.43.-

4.43 (339). To the Aśvins from the Sauhotras Purumīlha and Ajamīlha
triṣṭubh

- 1a. ká u śravat katamó yajñíyānāṃ vandāru deváḥ katamó juṣāte |
1c. kásyemám devím amṛteṣu présthām ḥṛdí śreṣāma suṣtutīm suhavyám ||
2a. kó m<ṛ>lāti katamá āgamiṣṭho devānām u katamáḥ sám bhaviṣṭhaḥ |
2c. ráthaṃ kám āhur dravádaśvam āsúm yám sūr<i>yasya duhitāvṛṇīta ||
3a. makṣú hí śmā gáchatha ívato dyūn índro ná śaktím páritakm<i>yāyām |
3c. divá ājātā div<i>yā suparnā káyā śácínām bhavathaḥ śáciṣṭhā ||
4a. ká vām bhūd úpamātiḥ káyā na á <á>śvinā gamatho hūyámānā |
4c. kó vām mahás cit tyájaso abhíka uruṣyátam mādhvī dasrā na ūtí ||
5a. urú vām ráthaḥ pári nakṣati dyām á yát samudrād abhí vártate vām |
5c. mádhvā mādhu<u>ví mádhu vām pruṣāyan yát sīm vām pṛkṣo bhurájanta pakvāḥ ||
6a. síndhur ha vām rasáyā siñcad áśván ghrṇā váyo <a>ruśāsaḥ pári gman |

- 6c. tād ū śú vām ajiráṃ ceti yānaṃ yéna pátī bhávathaḥ sūr<i>yáyāḥ ||
 7a. ihéha yád vām samanā papṛkṣé séyám asmé sumatír vājaratnā |
 7c. uruśyátaṃ jaritāraṃ yuvám ha śritáḥ kámo nāsat<i>yā yuvadrík ||

4.44 (340). To the Aśvins from the Sauhotras Purumīḥa and Ajamīḥa
 triṣṭubh

- 1a. tám vām ráthaṃ vayám adyá huvema pṛthujráyam aśvinā sámgaṭim góḥ |
 1c. yáḥ sūr<i>yám váhati vandhurāyúr gírvāhasam purutámaṃ vasūyúm ||
 2a. yuvám śríyam aśviṇā devātā tám dívo napātā vanathaḥ śácībhiḥ |
 2c. yuvór vāpur abhí pṛkṣaḥ sacante váhanti yát kakuhāso ráthe vām ||
 3a. kó vām adyá karate rātáhvya ūtáye vā sutapéyāya vārkaíḥ |
 3c. ṛtásya vā vanúše pūrv<i>yáya námo yemāno aśvinā vavartat ||
 4a. hiraṇyáyena purubhū ráthen<a> <i>mám yajñám nāsat<i>yópa yātam |
 4c. píbātha ín mádhunaḥ som<i>yásya dádhathe rátnaṃ vidhaté jánāya ||
 5a. á no yātaṃ divó áchā pṛthivyá hiraṇyáyena suvṛtā ráthena |
 5c. má vām anyé ní yaman devayántaḥ sám yád dadé · nábhiḥ pūrv<i>yá vām ||
 6a. nú no rayím puruvíram bṛhántaṃ dásrā mímāthām ubháyeṣ<u> asmé |
 6c. náro yád vām aśvinā stómam ávan sadhástutim ājamīḥāso agman ||
 7a. ihéha yád vām samanā papṛkṣé séyám asmé sumatír vājaratnā |
 7c. uruśyátaṃ jaritāraṃ yuvám ha śritáḥ kámo nāsat<i>yā yuvadrík ||

4.45 (341). To the Aśvins from Vāmadeva
 jagatī. 7 triṣṭubh

- 1a. eśá syá bhānúr úd iyarti yujyáte ráthaḥ párijmā divó asyá sánavi |
 1c. pṛkṣáso asmin mithunā ádhi tráyo dṛtis turíyo mádhuno ví rapśate ||
 2a. úd vām pṛkṣáso mádhumanta irate ráthā áśvāso uśáso v<i>uṣṭiṣu |
 2c. apornuvántas táma á párvṛtaṃ s<ú>var ná śukráṃ tan<u>vánta á rájaḥ ||
 3a. mádhvaḥ píbatam madhupébhír āsábhir utá priyám mádhune yuñj<a>thām° rátham |
 3c. á vartaním mádhunā jinvaṭhas pathó dṛtiṃ vahethe mádhumantam aśvinā ||
 4a. haṃśáso yé vām mádhumanto asrídho hiraṇyaparṇā uhúva uśarbúdhaḥ |
 4c. udaprúto mandíno mandinispṛšo mádhvo ná mákṣaḥ sávanāni gachathaḥ ||

.H:Aṣṭaka III.7.21...Rig Veda...Maṇḍala 4.45.-

- 5a. s<u>adhvaráso mádhumanto agnáya usrá jarante práti vástor aśvinā |
 5c. yán niktáhastas tarāṇír vicakṣaṇáḥ sómaṃ suśáva mádhumantam ádrībhiḥ ||
 6a. ākenipáso áhabhir dávidhvataḥ s<ú>var ná śukráṃ tan<u>vánta á rájaḥ |
 6c. sūrás cid áśvān yuyujánā iyate vísvāṃ ánu svadháyā cetathas patháḥ ||
 7a. prá vām avocam aśvinā dhiyaṃdhá ráthaḥ s<u>ásvo ajáro yó ásti |
 7c. yéna sadyáḥ pári rájāṃsi yāthó havíṣmantam tarāṇim bhojám ácha ||

4.46 (342). To Vāyu (1), Indra and Vāyu (2-7) from Vāmadeva
gāyatrī

- 1a. ágram pibā mádhūnām sutám vāyo díviṣṭiṣu |
1c. t<u>vām hí pūrvapā ási ||
2a. śaténā no abhíṣṭibhir niyútvām̃ índrasārathiḥ |
2c. vāyo sutásya ṭṛmpatam ||
3a. á vām sahásraṃ háraya índravāyū abhí práyaḥ |
3c. váhantu sómapītaye ||
4a. ráthaṃ híraṇyavandhuram índravāyū s<u>adhvarám |
4c. á hí sthātho diviṣṭṛsam ||
5a. ráthena pṛthupājasā dāśvāmsam úpa gachatam |
5c. índravāyū ihá gatam ||
6a. índravāyū ayám sutás tám devébhiḥ sajóśasā |
6c. píbatam dāsúšo gṛhé ||
7a. ihá prayāṇam astu vām índravāyū vimócanam |
7c. ihá vām sómapītaye ||

4.47 (343). To Vāyu (1), Indra and Vāyu (2-4) from Vāmadeva
anuṣṭubh

- 1a. vāyo śukró ayāmi te mádhvo ágram díviṣṭiṣu |
1c. á yāhi sómapītaye spārhó deva niyútvatā ||
2a. índras ca vāyav eṣām sómānām pītím arhathaḥ |
2c. yuvām hí yánt<i> <i>ndavo nimnám ápo ná sadhr<i>ak ||
3a. vāyav índras ca śuṣmīṇā saráthaṃ śavasas patī |
3c. niyútvantā na útāya á yātam sómapītaye ||
4a. yā vām sánti puruṣṭṛho niyúto dāsúše narā |
4c. asmé tā yajñavāhas<ā> <i>ndravāyū ní yachatam ||

4.48 (344). To Vāyu from Vāmadeva
anuṣṭubh

- 1a. vihí hótrā ávītā vípo ná ráyo aryáḥ |
1c. vāyav á candréṇa ráthena yāhí sutásya pītāye ||
2a. niryuvāṇó áśastīr niyútvām̃ índrasārathiḥ |
2c. vāyav á candréṇa ráthena yāhí sutásya pītāye ||
3a. ánu kṛṣṇé vásudhitī yemāte viśvápeśasā |
3c. vāyav á candréṇa ráthena yāhí sutásya pītāye ||

.H:Aṣṭaka III.7.24...Rig Veda...Maṇḍala 4.48.-

- 4a. váhantu tvā manoyújo yuktāso navatīr náva |

- 4c. vāyav ā candreṇa ráthena yāhí sutásya pītáye ||
 5a. vāyo śatám hárīṇām yuvásva póṣ<i>yāṇām |
 5c. utá vā te sahasríṇo rátha ā yātu pájasā ||

4.49 (345). To Indra and Bṛhaspati from Vāmadeva
 gāyatrī

- 1a. idám vām ās<i>ye havíḥ priyám indrābṛhaspatī |
 1c. ukthám mádaś ca śasyate ||
 2a. ayám vām pári śicyate sóma indrābṛhaspatī |
 2c. cārur mádāya pītáye ||
 3a. ā na indrābṛhaspatī gṛhám índraś ca gachatam |
 3c. somapā sómapītaye ||
 4a. asmé indrābṛhaspatī rayím dhattam śatagvīnam |
 4c. ásvāvantam sahasríṇam ||
 5a. indrābṛhaspatī vayám suté gīrbhír havāmahe |
 5c. asyá sómasya pītáye ||
 6a. sómam indrābṛhaspatī píbatam dāsúṣo gṛhé |
 6c. mādáyethām tádokasā ||

4.50 (346). To Bṛhaspati (1-9), Indra and Bṛhaspati (10-11) from Vāmadeva
 triṣṭubh. 10 jagatī

- 1a. yás tastāmbha sáhasā ví jmó ántān bṛhaspátis triṣadhasthó ráveṇa |
 1c. tám pratnása řsayo dídh<i>yānāḥ puró víprā dadhire mandrájihvam ||
 2a. dhunétayaḥ supraketaṁ mádanto bṛhaspate abhí yé nas tatasré |
 2c. pṛṣantaṁ sṛprám ádabdham ūrvám bṛhaspate rákṣatād asya yónim ||
 3a. bṛhaspate yā paramā parāvād áta ā ta řtasṛśo ní ředuḥ |
 3c. túbhyam khātā avatā ádrídugdhā mádhva ścotant<i> abhító virapśám ||
 4a. bṛhaspátīḥ prathamám jáyamāno mahó jyótiṣaḥ paramé v<i>oman |
 4c. saptās<i>yas tuvijátó ráveṇa ví saptáraśmir adhamat támāmsi ||
 5a. sá suṣtúbhā sá řkvatā gaṇéna valám ruroja phaligám ráveṇa |
 5c. bṛhaspátir usríyā havyasūdaḥ kánikradad vāvaśatīr úd ājat ||
 6a. evā pitré víśvādevāya vṛṣṇe yajñair vidhema námasā havírbhiḥ |
 6c. bṛhaspate suprajá vírāvanto vayám s<i>yāma pátayo rayīṇām ||
 7a. sá íd rájā prátijanyāni vísvā śúṣmeṇa tasthāv abhí vír<i>yeṇa |
 7c. bṛhaspátīm yáḥ súbhṛtam bibhárti valgūyáti vándate pūrvabhájam ||
 8a. sá ít kṣeti súdhita ókasi své tásmā ílā pivate víśvadānīm |
 8c. tásmā víśaḥ svayám evā namante yásmin brahmā rájani pūrva éti ||
 9a. ápratīto jayati sám dhánāni prátijanyān<i> utá yā sájanyā |
 9c. avasyáve yó várivaḥ kṛṇóti brahmāṇe rájā tám avanti devāḥ ||
 10a. índraś ca sómam píbatam bṛhaspate <a>smín yajñé mandasāná vṛṣaṇvasū |
 10c. ā vām víśant<u> índavaḥ s<u>ābhúvo <a>smé rayím sárvaṅīram ní yachatam ||
 11a. bṛhaspata ind<a>ra vārdhataṁ naḥ sácā sá vām sumatír bhūt<u> asmé |

11c. aviṣṭám dhíyo jigṛtám púramdhīr jajastám aryó vanúṣām árātīḥ ||

.H:Aṣṭaka III.8.1...Rig Veda...Maṇḍala 4.51.-

4.51 (347). To Uṣas from Vāmadeva
triṣṭubh

- 1a. idám u tyát purutámam purástāj jyótiḥ támaso vayúnāvad asthāt |
1c. nūnáṃ divó duhitáro vibhātīr gātúm kṛṇavann uṣáso jánāya ||
2a. ásthur u citrá uṣásaḥ purástān mitá iva sváravo <a>dhvaréṣu |
2c. v<i> ū vrajásya támaso d<u>vār<ā> <u>chántīr avrañ chúcayaḥ p<a>v<ā>kāḥ ||
3a. uchántīr adyá citayanta bhoján rādhodéyāy<a> <u>ṣáso maghónīḥ |
3c. acitré antáḥ paṇáyaḥ sasant<u> ábudhyamānās támaso vímadhye ||
4a. kuvít sá devīḥ sanáyo návo vā yāmo babhūyād uṣaso vo adyá |
4c. yénā návagve ángire dáśagve saptás<i>ye revatī revád ūśá ||
5a. yūyám hí devīr ṛtayúgbhir ásvaiḥ pariprayāthá bhúvanāni sadyáḥ |
5c. prabodháyantīr uṣasaḥ sasántaṃ dvipāc cátuṣpāc caráthāya jīvám ||
6a. k<ú>va svid āsām katamá purānī yáyā vidhānā vidadhúr ṛbhūṇām |
6c. śúbhaṃ yác chubrā uṣásaś caranti ná ví jñāyante sadíśīr ajuryāḥ ||
7a. tá ghā tá bhadrá uṣásaḥ purásur abhiṣṭidyumnā ṛtájātasatyāḥ |
7c. yás<u> ījānāḥ śásamāná ukthái stuvāñ chámsan dráviṇaṃ sadyá āpa ||
8a. tá ā caranti samanā purástāt samānātaḥ samanā paprathānāḥ |
8c. ṛtásya devīḥ sádaso budhānā gāvāṃ ná sárgā uṣáso jarante ||
9a. tá ín n<ú> evá samanā samānīr ámītavarnā uṣásaś caranti |
9c. gūhantīr ábhvam ásitam rúsadbhiḥ śukrás tanúbhiḥ śúcayo rucānāḥ ||
10a. rayīm divo duhitaro vibhātīḥ prajāvantam yachatāsmāsu devīḥ |
10c. s<i>yonād ā vaḥ pratibúdhya mānāḥ suvīr<i>yasya pátayaḥ s<i>yāma ||
11a. tát vo divo duhitaro vibhātīr úpa bruva uṣaso yajñáketuḥ |
11c. vayám s<i>yāma yaśáso jáneṣu tát dyaús ca dhattám pṛthiví ca deví ||

4.52 (348). To Uṣas from Vāmadeva
gāyatrī

- 1a. práti ṣyā sūnārī jánī v<i>uchántī pári svásuḥ |
1c. divó adarśi duhitá ||
2a. áśveva citrá <á>ruṣī mātá gāvāṃ ṛtāvārī |
2c. sákhābhūd ásvínor uṣāḥ ||
3a. utá sákhās<i> ásvínor utá mātá gāvāṃ asi |
3c. utóṣo vásva īśiṣe ||
4a. yāvayáddveṣasaṃ t<u>vā cikitvít sūnṛtāvārī |
4c. práti stómair abhutsmahī ||
5a. práti bhadrá adṛkṣata gāvāṃ sárgā ná raśmáyaḥ |
5c. óṣā aprā urú jráyāḥ ||

- 6a. āpaprúṣī vibhāvāri v<i>āvar jyótiṣā támaḥ |
 6c. úṣo ánu svadhām ava ||
 7a. á dyām tanoṣi raśmíbhīr āntárikṣam urú priyám |
 7c. úṣaḥ śukrēṇa śociṣā ||

.H:Aṣṭaka III.8.4...Rig Veda...Maṇḍala 4.53.-

4.53 (349). To Savitr̥ from Vāmadeva
 jagatī

- 1a. tād devásya savitúr vār<i>yam mahád vṛṇīmáhe ásurasya prácetasah |
 1c. chardír yéna dāsúṣe yáchatī tmánā tán no mahāṁ úd ayān devó aktúbhiḥ ||
 2a. divó dhartā bhúvanasya prajāpatīḥ piśāngam drāpím práti muñcate kavīḥ |
 2c. vicakṣaṇāḥ pratháyann āpṛṇánn ur<ú> ájījanat savitá sumnám ukth<i>yam ||
 3a. āprā rájāmsi div<i>yāni pāṛthivā ślókam devāḥ kṛṇute svāya dhármaṇe |
 3c. prá bāhū asrāk savitá sāvīmani niveśāyan prasuvánn aktúbhir jágat ||
 4a. ádābh<i>yo bhúvanāni pracākaśad vratāni devāḥ savitābhí rakṣate |
 4c. prásrāg bāhū bhúvanasya prajābh<i>yo dhṛtāvrató mahó ájmasya rájati ||
 5a. trír antárikṣam savitá mahitvanā trí rájāmsi paribhús tríṇi rocanā |
 5c. tísro dívaḥ pṛthivís tísra invatī tribhír vrataír abhí no rakṣati tmánā ||
 6a. bṛhátsumnaḥ prasavitā niveśano jágata sthātúr ubháyasya yó vaśí |
 6c. sá no devāḥ savitá śárma yachat<u> asmé kṣáyāya trivárūtham áṃhasaḥ ||
 7a. āgan devá ṛtúbhir várdhatu kṣáyam dádhātu naḥ savitá suprajám íṣam |
 7c. sá naḥ kṣapābhīr áhabhís ca jinvatu prajāvantam rayím asmé sám invatu ||

4.54 (350). To Savitr̥ from Vāmadeva
 jagatī. 6 triṣṭubh

- 1a. ábhūd devāḥ savitá vánd<i>yo nú na idānīm áhna upavāc<i>yo nṛbhiḥ |
 1c. ví yó rátnā bhájati mānavébh<i>yaḥ śréṣṭham no átra dráviṇam yáthā dádhāt ||
 2a. devébhyo hí prathamám yajñíyebh<i>yo <a>mṛtavám suvási bhāgám uttamám |
 2c. ád íd dāmānam savitar v<i>ūrṇuṣe <a>nūcínā jīvitá mānuṣebh<i>yaḥ ||
 3a. ácittī yác cakṛmā daív<i>ye jáne dīnair dākṣaiḥ prábhūtī pūruṣatvātā |
 3c. devéṣu ca savitar mānuṣéṣu ca t<u>vám no átra suvatād ánāgasah ||
 4a. ná pramíye savitúr daív<i>yasya tād yáthā vísvam bhúvanam dhārayiṣyāti |
 4c. yát pṛthivyā várimann á s<u>aṅgurír vārṣman divāḥ suvāti satyám asya tát ||
 5a. índrajyeṣṭhān bṛhādbhyaḥ párvatebh<i>yaḥ kṣáyāṁ ebhyaḥ suvasi past<i>yāvataḥ |
 5c. yáthā-yathā patáyanto viyemirá evaívā tasthuḥ savitaḥ savāya te ||
 6a. yé te trír áhan savitaḥ savāso divé-dive saúbhagam āsuvānti |
 6c. índro dyāvāpṛthiví síndhur adbhír ādityaír no áditiḥ śárma yaṃsat ||

4.55 (351). To the Viśve-Devās from Vāmadeva
 triṣṭubh. 8-10 gāyatṛ

- 1a. kó vas trātā vasavaḥ kó varūtā dyāvābhūmī adite trās<i>thām° naḥ |
 1c. sáhīyaso varuṇa mitra mártāt kó vo 'dhvaré várivo dhāti devāḥ ||
 2a. prá yé dhāmāni pūrv<i>yāṅ<i> arcān ví yád uchān viyotāro ámūrāḥ |
 2c. vidhātāro ví té dadhur ájasrā ṛtádhitayo rurucanta dasmāḥ ||
 3a. prá past<i>yām áditim síndhum arkaíḥ s<u>astím īle sakh<i>yāya devīm |
 3c. ubhé yáthā no áhanī nipāta uśāsānāktā karatām ádabdhe ||
 4a. v<i> aryamā váruṇas ceti pánthām išás pátiḥ suvitām gātúm agníḥ |
 4c. índraviṣṇū nṛvād u sú stāvānā śárma no yantam ámavad várūtham ||

.H:Aṣṭaka III.8.6...Rig Veda...Maṇḍala 4.55.-

- 5a. ā párvatasya marútām ávāmsi devásya trātúr av<a>ri bhágasya |
 5c. pāt pátir ján<i>yād ámhaso no mitró mitríyād utá na uruṣyet ||
 6a. nú rodasī áhinā budhn<i>yena stuvítā devī áp<i>yebhir iṣṭaíḥ |
 6c. samudrām ná saṃcáraṇe saniṣyávo gharmásvaraso nad<i>yo ápa vran ||
 7a. devaír no dev<i> áditir ní pātu devás trātā trāyatām áprayuchan |
 7c. nahí mitrásya váruṇasya dhāsím árhāmasi pramíyaṃ sán<u> agnéḥ ||
 8a. agnír īse vasavyàsy<a> <a>gnír maháḥ saúbhagasya |
 8c. tán<i> asmábhya° rāsate ||
 9a. úṣo maghon<i> ā vaha súnṛte vár<i>yā purú |
 9c. asmábhyaṃ vājinīvati ||
 10a. tát sú naḥ savitā bhágo váruṇo mitró aryamā |
 10c. índro no rádhasā gamat ||

4.56 (352). To Heaven and Earth from Vāmadeva
 triṣṭubh. 5-7 gāyatrī

- 1a. mahí dyāvāpṛthiví ihá jyéṣṭhe rucā bhavatām śucáyadbhir arkaíḥ |
 1c. yát sīm váriṣṭhe bṛhatí viminván ruvād dhokṣá paprathānébhir évaiḥ ||
 2a. deví devébhír yajaté yájatir áminatī tastatur ukṣámāṇe |
 2c. ṛtāvārī adrúhā deváputre yajñásya netrī śucáyadbhir arkaíḥ ||
 3a. sá ít s<u>ápā bhúvaneṣ<u> āsa yá imé dyāvāpṛthiví jajāna |
 3c. urvī gabhīre rájasī suméke avamśé dhíraḥ śác<i>yā sám airat ||
 4a. nú rodasī bṛhádgbhir no várūthaiḥ pátnīvadbhir iṣáyantī sajóṣāḥ |
 4c. urūcí víśve yajaté ní pātaṃ dhiyá s<i>yāma rath<i>yaḥ sadāsāḥ ||
 5a. prá vām máhi dyāvī abh<i> úpastutim bharāmahe |
 5c. śúcī úpa práśastaye ||
 6a. punāné tan<ú>vā mitháḥ svéna dáksṇa rājathaḥ |
 6c. ūh<i>yáthe sanād ṛtām ||
 7a. mahí mitrásya sādhatas tárantī pípratī ṛtām |
 7c. pári yajñāṃ ní ṣedathuḥ ||

4.57 (353). To Lord of the soil (1-3), Śuna (4), the two Śunāsīras (5 8), the furrow (6 7) from Vāmadeva

1 4 6 7 anuṣṭubh. 2 3 8 triṣṭubh. 5 puraüṣṇih

- 1a. kṣétrasya pátinā vayám hiténeva jayāmasi |
1c. gám ásvam poṣayitn<ú> á sá no m<ṛ>lāt<i> īdīśe ||
2a. kṣétrasya pate mádhumantam ūrmím dhenúr iva páyo asmāsu dhukṣva |
2c. madhuścútaṃ ghṛtám iva súpūtam ṛtásya naḥ pátayo m<ṛ>layantu ||
3a. mádhumatīr ośadhīr dyāva āpo mádhuman no bhavat<u> antárikṣam |
3c. kṣétrasya pátir mádhumān no ast<u> áriṣyanto án<u> enaṃ carema ||
4a. śunám vāhāḥ śunám náraḥ śunám kṛṣatu lāṅgalam |
4c. śunám varatrā badhyantām śunám áṣṭrām úd īngaya ||

.H:Aṣṭaka III.8.9...Rig Veda...Maṇḍala 4.57.-

- 5a. śunāsīrāv imām vācam juṣethām yád diví cakráthuḥ páyaḥ |
5c. ténemām úpa siñcatam ||
6a. arvácī subhage bhava síte vándāmahe t<u>vā |
6c. yáthā naḥ subhágāsasi yáthā naḥ suphálāsasi ||
7a. índraḥ sītām ní gṛhñātu tām pūṣā <a>nu yachatu |
7c. sá naḥ páyasvatī duhām úttarām-uttarām sámām ||
8a. śunám naḥ phálā ví kṛṣantu bhūmim śunám kīnāsā abhí yantu vāhaíḥ |
8c. śunám parjānyo mádhunā páyobhiḥ śunāsīrā śunám asmāsu dhattam ||

4.58 (354). To Agni or Sūrya or the Waters or cows or sacrificial clarified butter from Vāmadeva

triṣṭubh. 11 jagatī

- 1a. samudrād ūrmír mádhumāñ úd ārad úpāmsúnā sám amṛtatvám ānaḥ |
1c. ghṛtásya náma gúh<i>yam yád ásti jihvá devānām amṛtasya nábhiḥ ||
2a. vayám náma prá bravāmā ghṛtásy<a> <a>smín yajné dhārayāmā námobhiḥ |
2c. úpa brahmā śṛṇavac chasyámānaṃ cátuḥśṛngo <a>vamīd gaurá etát ||
3a. catvāri śṛṅgā tráyo asya pādā d<u>vé śīrsé saptá hástāso asya |
3c. trídḥā baddhó vṛṣabhó roravīti mahó devó márt<i>yām á viveśa ||
4a. trídḥā hitám pañibhir guhyámānaṃ gávi devāso ghṛtám ánv avindan |
4c. índra ékaṃ sūrya ékaṃ jajāna venád ékaṃ svadháyā níṣ ṭatakṣuḥ ||
5a. etā arṣanti hṛd<i>yāt samudrác chatávraja ripúṇā nāvacákṣe |
5c. ghṛtásya dhārā abhí cākaśīmi hiraṇyáyo vetasó mádhya āsām ||
6a. samyák sravanti saríto ná dhénā antár hṛdá manasā pūyámānāḥ |
6c. eté arṣant<i> ūrmáyo ghṛtásya mṛgá iva kṣīpaṇór ísamānāḥ ||
7a. síndhor iva prādhvané sūghanāso vātapramiyaḥ patayanti yahvāḥ |
7c. ghṛtásya dhārā aruṣó ná vājī kāṣṭhā bhindānn ūrmībhiḥ pínvamānaḥ ||

- 8a. abhí pravanta sámaneva yóṣāḥ kalyāṇ<í>yah smáyamānāso agnīm |
8c. ghṛtāsya dhārāḥ samídho nasanta tā juṣāṇó haryati jātávedāḥ ||
9a. kany<ā> iva vahatúm étavā u añj<í> añjāná abhí cākaśīmi |
9c. yātra sómah sūyáte yātra yajñó ghṛtāsya dhārā abhí tát pavante ||
10a. abhy àṣata suṣtutīm gávyam ājím asmāsu bhadrá dráviṇāni dhatta |
10c. imám yajñám nayata devátā no ghṛtāsya dhārā mádhumat pavante ||
11a. dhāman te vísvam bhúvanam ádhi śritám antáḥ samudré ḥṛd<í> antár āyūṣi |
11c. apām ánīke samithé yá ābhṛtas tám aśyāma mádhumantaṃ ta ūrmím ||

|| iti caturtham maṇḍalam samāptam ||